

NAKON POVLAČENJA MORA NA KOPNU ĆE OSTATI SAMO DVODIHALICE I BUNKERI ENVERA HOXHE

SEBASTIAN ANTONIO KUKAVICA

SADRŽAJ

Prvo poglavlje

POVIJEST EUROPE NA HRANIDBENOJ PODLOZI	1
--	---

sloboda	2
---------	---

u selu s visokom stopom mortaliteta divokoza na školskoj ploči piše poštuj tuđe vlasništvo (za luisa buñuela)	3
--	---

prva žrtva prosvjetiteljstva bio je moj golub (joseph wright of derby)	4
---	---

smišljaju prevrat za vrijeme velikog odmora	5
---	---

majanska igra loptanja	6
------------------------	---

trg žrtava liberalizma	7
------------------------	---

rezidencije pod dugoročnom hladovinom	8
---------------------------------------	---

trepavice otežavaju pogled na babilonske vrtove	9
---	---

u buketu sunovrata somalski gusari kriju puške (baudelaire razgledava strvinu)	10
---	----

maestro ne smije umrijeti	11
---------------------------	----

Drugo poglavlje

LEMURIJA TAJNI RASTER GLAZBE	12
------------------------------	----

kustos u futurističkom muzeju (za hansa pfitznera)	13
---	----

klaviri bez žica (završne riječi predsjednika narodnog suda freislera)	14
---	----

györgy ligeti usklađuje metronome s propalom revolucijom	15
omiljena ceașescuova sopranistica	17
uz moju se glazbu gradio ddr (ponoćni solilokvij hannsisa eislera)	18
kreolske pjesme (sasvim obična latinoamerička diktatura)	20
hannes wader pjeva proletherske pjesme	21
sigur rós	22
moderni kontinenti mrže židove (promišljanja arnolda schönberga u los angelesu)	23
Treće poglavlje	
BRITVE SU JEDINI LAMPIONI U OVOJ TAMI RAČUNA LI SE TO KAO PROSVJETITELJSTVO	24
vučjak heinricha himmlera	25
studije ljudskog tijela (za francisa bacona)	27
kinici zamišljaju apokalipsu	28
prizori iz života troglodita	29
novčanice s motivom meandra	31
samoglasnik je ispao iz imena smrti (piet mondrian promatra snijeg)	32
postanak kentaura	33
stan brakhage	34

feministička teorija o seksualnosti morskih konjića	35
u ateljeu punom nedovršene gline (za yasozua masumuru)	36
Četvrto poglavlje MUZEJI OTUŽNE SMRTI SPOMENICI ŽIVOJ ZEMLJI	37
šinobusi nad islandom	38
oplakivanja u caracasu srijedom navečer (bugarštica za cháveza)	39
sjećanje na otok cozumel	40
još jedna propala parada	41
mussolini promatra rijeku	42
vodič kroz kladenje u zimbabveu	43
kako sam zamrzio sol	44
otac nacije je obećao da će doći na ručak	45
nakon što je <i>čarobnjak iz oza</i> prikazan na filipinima revolucija je bila neizbježna	46
spaljuju ambroziju kako đavo ne bi kihao	47
Peto poglavlje NULTIH MERIDIJANA IMA ONOLIKO KOLIKO POSTOJI CENTARA MOĆI	49
izgradio sam vikendicu na trusnom području	50
nakon što se more povuklo iz naše države	51

povijest filatelije u panami	52
kubisti bi trebali crtati zemljovide	53
jovan cvijić okreće zemljovid balkana naopačke	54
razgovori ugodni naroda slavenskog (epizoda iz poglavnikova života u emigraciji)	55
abhazijski bunker abhazijske dvodihalice (jedan zapis iz knjige dojmova turističke zajednice grada suhuma)	56
europa je cvrčak na jezičku azije (crtica o sapamuratu nijazovu iz kratke povijesti megalomanije)	58
suprematizam (za kazimira maljeviča)	59
prolegomena za kratku povijest megalomanije	60
rheingold	61
O autoru	62
Impresum	63

Prvo poglavlje

POVIJEST EUROPE NA HRANIDBENOJ PODLOZI

SLOBODA

molim vas oslobodite me od slobode ja je ne želim zamrzio sam slobodu onog dana kada su me roditelji doveli pred javnog bilježnika natjerali me da odaberem s kim ću živjeti iza majke stajala brojna rodbina me nagovarala da odaberem majku iza oca stajale dvije tetke tri sestrične četiri bake navijale da odaberem njihov klan ja nisam želio odabirati odmalena sam prezirao tiraniju svijesti bačenost u vrijeme a najsretniji sam bio kada bi slučajnost odlučivala umjesto mene želio sam baciti kocke bilježnik je rekao da se to kosi s procedurom i tako sam vam ja završio u sabirnom domu za neodlučnu djecu bio je to dom organiziran kao svaki drugi logor mnoštvo vučjaka bodljikavih žica teutonaca u bijelim kutama svakog jutra nas je posjećivao bilježnik mi smo mu pred cipele bacali kocke a on je u formulare upisivao da ne surađujemo sa službenom osobom trovali smo vučjake paprenjacima namjerno razbijali prozore samo kako bismo dobili kazne nismo željeli izići iz doma vani su nas čekale mogućnosti i slobodna volja i ljudska prava i slobodno tržište i tolerancija a mi smo sve to prezirali iz dubine duše razbili smo državne grbe na njihovo mjesto postavili portret emila ciorana svakog mjeseca među nama smo izabirali jednog diktatora i svi smo mu se morali bezuvjetno pokoravati izmislili smo vlastitu ropsku mitologiju naš diktator bi nam čitao mitove svake večeri bismo u epilepsiji sreće padali u nesvijest sanjali pod njegovim cokulama onako prljavi puni krpelja nad našim glavama svirao pastirsku frulicu želeći ostati prisutan u našoj muzičkoj imaginaciji kako bi izdavao dekrete kolektivnoj podsvijesti birao san umjesto nas oslobađao od slobode iz doma nisam mogao izaći sve dok ne odabereš opciju živio sam u sabiralištu lajao svaki put kada bi javni bilježnik ušao u našu sobu grizao ga po naredbi svojeg suverena s dva tijela a onda bih dobio kaznu za kojom sam ionako žudio nisam se želio odreći melodije pastirske frulice naše zajedničke uspavanke jedino sam ovdje bio sasvim oslobođen od slobode u novom srednjovjekovlju pod pogledom dvostrukog suverena mog vođe i ciorana

U SELU S VISOKOM STOPOM MORTALITETA DIVOKOZA NA ŠKOLSKOJ PLOČI PIŠE *POŠTUI TUĐE* VLASNIŠTVO

(za luisa buñuela)

iako u las hurdesu živi samo teška sirotinja na školskoj ploči piše poštu tuđe vlasništvo kada sam upitao seosku učiteljicu koja je spavala na podu improvizirane učionice zašto ne izbrišu tu besmislicu ona je rekla da taj natpis stoji na ploči otkako je škola izgrađena ispisao ga je don pedro jer je to bila njegova maksima a nakon njegove smrti nitko se nije usudio dodirnuti ploču jer je ona bila njegovo vlasništvo kao i ta maksima a jedino što smo mi u ovom selu naučili je to da se tuđe vlasništvo mora poštovati nad pločom je bio izvješten portret prima de rivere i bosonogi učenici su mu se prije početka svakog sata zaklinjali na vjernost a nakon zakletve bi poput himne izgovarali maksimu sa ploče kada sam učiteljici saopćio da primo de rivera više nije vođa našeg naroda već je to francisco franco ona je rekla da je vođa nebitan bitno je jedino to da je maksima i dalje ostala ista dok sam se šetao selom pratili su me goli degenerici na čelu kolone je hodao degenerik koji je u rukama nosio drvene cokule kada sam ga upitao zašto ih ne obuje on je rekao da su to cokule don pedra i da ih oni kao i svakog jutra otkako je on umro izvode u šetnju kako bi duh don pedra bio zadovoljan jer znate don pedro je obožavao jutarnje šetnje kolona je nastavila hodati po blatu noseći cokule kao relikviju a ja sam stajao usred tog bizarnog sela slušao recital bosonoge djece i gledao kako divokoze padaju sa brda bile su toliko depresivne da su same skakale u smrt u podnožju brda bilo je na desetine svježe uginulih divokoza kada sam upitao jednog izgladnjelog starca koji je prodavao sličice svetaca i diktatora zašto se ne spusti dolje i ne ispeče koju divokozu on je rekao to vam je moj gospodine stado don pedra a don pedro nas je učio da se tuđe vlasništvo mora poštovati

PRVA ŽRTVA PROSVJETITELJSTVA BIO JE MOJ GOLUB (joseph wright of derby)

francuski prosvjetitelj bacio je mojeg goluba u staklenu kuglu rastopio ga u monade kako bi dokazao da je sve materija i da je materija uvijek u pokretu uzvanici su mu pljeskali on je prolazio salonom noseći na dlanu monade odrasli su zainteresirano piljili u njegov prazni dlan pokušavajući ih uočiti no nisu vidjeli ništa i zato je mađioničar u salon pozvao tri služavke i pokazao im svoje otkriće a one su rekle da ne vide ništa osim dvije prljave linije na dlanu tada su se svi uzvanici nasmijali i od tog trena svi su govorili da vide monade vlastitim očima jer nitko ne želi da ga se uspoređuje sa priprostom služavkom koja će prije zamijetiti prljavštinu u vitrini dlana nego jezgru kozmosa zato me otac tjerao da pogledam mrtvog goluba pokušao mi je otvoriti oči ali ja sam čvrsto ispreplela trepavice načinila sam rešetke odbila sam suočiti se s izvorom svjetlosti koji je frcao iz staklene kugle ja sam jedina ostala u sjeni prosvjetiteljeva otkrića plakala sam za svojim golubom jer kakav je to projekt kada mu je potrebna jedna pernata smrt kako bi dokazao postojanje nečeg što nitko ne vidi oni su ga ubili samo kako bi se narugali trima služavkama otac se derao nemoj nas sramotiti suoči se s istinom ovog svijeta a prosvjetitelj je moju sestru već upitao djevojčice imaš li i ti kojeg kućnog ljubimca ona je vrištala otac i uzvanici su pred mađioničara donijeli kutiju s leptirima sada ćete vidjeti da ne postoji leptir već samo pokret materije rekao je francuz i bacio leptire u svoj aparat dok se u kugli stvarao vatromet žive svjetlosti moje i sestrino lice zacrnile su sjene

SMIŠLJAJU PREVRAT ZA VRIJEME VELIKOG ODMORA

nekoliko je dječaka pod spomenikom palim borcima igralo jamb vjerujući da kockama mogu ukinuti svjetlost znali su oni da je svjetlost samo sjena zatvora na nebu raj je lepoglava u kojoj vlada vječna promaja zato se svi logoraši u raju žale na križobolju bogovi nose korzete i baš ih briga za njihove zatočenike jedan je dječak rekao pa zar vi doista mislite da ako se gore nalaze bilijuni i bilijuni umrlih od nulte godine da gore u svoj toj vrevi nema zatvora ja vas uvjeravam da je raj logor da te smiješne izmišljotine koje vi zovete bogovima nose crne čizme ne bih se čudio da imaju i vučjake svjetlost ne postoji drugovi ono što vi mislite da je sunce to vam je odbljesak zatvorske rešetke ono što vi mislite da je zora to vam je vrisak zatočenih bilijuna i bilijuna ljudi gore u raju jer raj vam je koncipiran kao liberalna država ima i zakone i priznaje vam prava i hvali humanost ali će vam prvom prilikom dati logorsku pidžamu poslati vas u jedan od bungalova jer je to efikasnije jer to donosi više profita jer je bolje za vas iako vi toga još niste svjesni zato drugovi valja činiti što više zla kako bismo završili u paklu tamo nas čeka naša ćelija tamo se okupljaju naši najbolji revolucionari i kada se nađemo svi zajedno dolje onda ćemo osmisliti plan kako da svrgnemo one faraone s neba i uvedemo red dok se ostala djeca igraju škole sedmorica dječaka skrivenih iza sunovrata smišljaju prevrat

MAJANSKA IGRA LOPTANJA

nakon subotnje majanske igre loptom moj brat i ja mi dva ležimo na komušini osjećamo težinu lopte na bedrima igralište od škrljevca nam je u stopalima gihtovi su simboli naše momčadi zovu nas crveni vragovi trebamo načiniti nove bedrene obramice i to od oposumove kože bedra će nas tako manje boljeti kaže moj brat koji je oduvijek bio megaloman jedne subote mi je rekao mogao bih napucati loptu tako visoko da bi izbila sunce iz rupe u nebu moja gumena lopta izbila bi sunce kao špekulu i postala novo sunce nitko ne bi ni primijetio razliku ja sam mu rekao da je to nemoguće a on je cijelo poslijepodne udarao loptu kada je predvečer legao na komušinu počeo je buncati nismo znali je li to nuspojava megalomanije ili sunčanice moj je brat rekao ja sam posljednji čovjek koji je dobio sunčanicu jer od danas sunca više nema odsad možete bolovati samo od pomračenja uma dok su mu navlačili luđačku košulju imao je zatamnjeno lice otvorio je usta i iz njih ispljunuo crnu biljarsku kuglu izbio sam bitak iz sunca nakon toga više nisam igrao majanski nogomet jer nisam mogao formirati dvojину po cijele sam dane samo ležao na komušini na njegovoj krvi i zamišljao kako se zidar penje na ljestve i popunjava tu groznu rupu metafizičkim ciglama

TRG ŽRTAVA LIBERALIZMA

nama u hrvatskoj već je postao običaj paliti lampione na trgovima djecu u istom danu šalju u tri različita logora iz tri različita rata ali bitno je da se pod spomen-pločama pale isti lampioni no djeca ne znaju da lampioni moraju biti posloženi u skladu s bojama na zastavi pa se zna dogoditi da se pod spomen-pločama rastapaju lampioni u bojama jugoslavije ili luksemburga znam da postoje mnogi trgovi žrtava fašizma a na jednom je čak smještena središnjica hdz-a znam da postoji i par sramežljivo skrivenih trgova žrtava marksizma-lenjinizma ali još nisam čuo da postoji trg žrtava liberalizma iako bi trebao postojati jer je uz dužno poštovanje prema fašizmu i marksizmu liberalizam iza sebe ostavio najveći broj mrtvih kad bi se popisivao broj žrtava od industrijske revolucije i imperijalnih osvajanja u afriki bogme bi se nakupilo dovoljno razloga za barem jedan mali piramidalni spomenik u zapećku neke ulice ne toliko prometne i ne toliko osunčane jedne ulice u kojoj nema trgovačkih izloga jedne ulice u koju neće zalutati naši vjerni turisti iz liberalnih krajeva poput gornje austrije engleske ili belgije mislim da bi u rijeci idealna ulica za trg žrtava liberalizma bila ona u sjeni gradske ure ona ulica sjetit ćete se u kojoj je ubijen kažu jedan građanin ta je ulica idealna jer su rijetki oni koji njome prolaze nema niti izloga samo tri krivo poredana lampiona u bojama majčice rusije

REZIDENCIJE POD DUGOROČNOM HLADOVINOM

pejzaži služe samo zato da bi se usred njih postavile oglasne ploče dvotračni autoput je samo izlika za protjeravanje urođenika s njihove zemlje nema nikakve razlike između logora i prirodoslovnog muzeja istrijebili smo planine nad plažama kako ne bi zaklanjale sunce turistima iz donje austrije unajmili smo sedamnaest polovnih bjeloruskih bagera srušili planine u manje od dva tjedna namjesto planina postavili oglasne ploče koje se pale u podne kada su gosti najizloženiji karcinomu u podne se oglasne ploče zacrne kao žaluzine prekriju sunce naši pocrvenjeli gosti dremuckajući u svojim ležaljkaama nekoliko sati odmaraju kožu uz reklame o poslovanju državnih poduzeća izgradili smo umjetna brda od šljunka nad jezerima kako bi europski gosti posjedovali rezidencije pod dugoročnom hladovinom kada su nam se nakon svih klimatskih promjena gosti počeli žaliti na sparinu i piljevinu sunca koju bi svakodnevno pronalazili na balkonima u nebo smo poslali sedamnaest polovnih ukrajinskih aviona koji bi u rano jutro i predvečerje zacrnili sunce reklamnim transparentima tada bi naši gosti lijepo sjedili na balkonu uživali u pogledu na reklame o poslovanju državnih agencija neki to mogu nazivati kulturnom industrijom ali mi to nazivamo razvojem turizma unajmili smo stotinu mađarskih kosilica kako bismo usitnili pijesak na našim plažama unajmili smo sedamnaest najboljih hrvatskih veslača kako bi smekšali naše more otjerali morske pse sve smo uložili u turizam i reklamu jer shvaćamo da je to najbolji način za očuvanje diktature

TREPAVICE OTEŽAVAJU POGLED NA BABILONSKE VRTOVE

željezničari su štrajkali već drugi dan zaredom putnici su spavali uz prugu kada su se probudili tračnice su im na licu ostavile tragove od jastuka bilo je ugodno sanjati na živicima grada nikad se nisam tako dobro odmorio nikad nisam sanjao tako apstraktno kako bismo taj san uvijek nosili sa sobom grad nam ga je urezao u lubanje dok smo spavali željezničari su klinom i čekićem pratili tijek sna bilježili su svaku sitnu perversiju oblikovali topografiju sna grad se zbog toga pretvorio u jedno veliko prenoćište jer su preko dana svi željezničari spavali kako bi skupili snagu za noćni kaligrafski posao a preko noći svi su putnici ležali pred vlakovima tako da nijedan nije mogao krenuti štrajk je otišao toliko daleko da na kolodvoru nije bilo niti jednog goluba jedan je luđak odlučio ostati budan u tom uspavanom panonskom gradu šibica mu je gorjela među prstima je osjećao piromansku ugodu jednog je srpnja podmetnuo požar u šumi dirigirao vatri želio promijeniti oblik šume ptice moraju graditi svoja gnijezda u korijenja granje moraju postati katakombe za podzemne kukce zar nitko osim mene ne vidi da su sve dosadašnje šume bile pogrešno izgrađene slušajte me dobro vi pospani putnici trepavice su suviše spalite ih jer otežavaju pogled na babilonske vrtove to je bilo prvo što su mao staljin i pol pot učinili spalili su trepavice kako bi oslobodili svoje vizije iz muholovke očiju shvatili su da su sve stvari dosad bile krivo postavljene trebali bismo spavati otvorenih očiju kako perspektive sna ne bi bile ograničene sve valja izokrenuti treba izvaditi leće iz naših očiju jer je to iluzija da nema njih shvatili bismo da korijenje drveća raste u nebo da su krošnje dom podzemnim kukcima valja preokrenuti sliku tibetanskih hramova na mrežnici oka valja spojiti tabane s nebom dlanove s tlom europa sagledana naopačke nalikuje kili na tijelu svijeta ja sam izokrenuo svoje leće željeznica je bar-kod neba a džamije su prevrnutе kornjače štrajk je gotov čujem kotrljajuće kovčege vidim kako ostavljaju crne tragove po plafonu gotovo je sa sanjanjem zurim u minaret pitam se hoće li mujezin pasti navlačim kabanicu jer je grmljavina kotačića sve jača zbilja mi nije jasan taj mujezin koji zahvaljuje alahu što ga je probudio nakon dvodnevnog štrajka razuma polugol stoji na vrhu tornja rukama poseže za podzemljem zašto zahvaljuje palim bogovima pa oni i jesu glavni krivci što je podzemlje vladalo svijetom u ova dva dana dok je razum proglasio štrajk opet će doći naše vrijeme svima ćemo vam spaliti trepavice

U BUKETU SUNOVRATA SOMALSKI GUSARI KRIJU PUŠKE (baudelaire razgledava strvinu)

svaka misao nakraju se svede na sliku strvine koja leži pod suncem kao pučka kuhinja za crve pogledaj je izgleda poput skulpture s propuhom u trbuhu pogledaj je kako je razbarušila kosu otkrila dojke pogledaj taj osmijeh što poziva na divlju nekrofiliju namjerno je crkla u toj pozi kako bi bila što fotogeničnija pred mornarima smetlarima to su joj ionako u bivšem životu bile glavne mušterije s osunčanim kostima otkriva sve čari svoje pretilosti namjerno se razbacala želeći pokazati ordene koje su joj razne mušterije ostavile po istrošenom tijelu od otiska zubne proteze do ožiljka od noža policajci su označili područje ali ona je i dalje nastavila naplaćivati svoje tijelo doduše sada su joj crvi muhe postali klijentela ali barem manje boli pogledaj je kako se smije policajcima kao da im želi reći evo činim prijestup pred vašim očima a vi mi ništa ne možete što je zašto kažeš da ti je muka ne brini se ti ćeš poprimiti isti oblik jedino što nećeš imati otisak zubne proteze u butini ne brini se ti ćeš se raspasti i općiti sa svijetom krtica bubašvaba mina zaostalih iz nekih davnih ratova pogledaj nju kako se raspada kako grli mine i kako se divlje smije i urliče meni nitko ništa ne može a s dokova je promatraju mornari smetlari njezini bivši klijenti tako to ide otići ćeš ispod cvijeća ali zašto plačeš trebaš biti sretna kao ova bludnica jer ćeš spuštена u podzemlje biti temelj za neka nova zla možda ćeš baš ti dati život travi u jednom kutu logora smrti možda će baš ispod sunovrata koje si othranila somalski pirati nositi oružje kojim će pobiti cijelu posadu francuskog broda tada ćeš se i ti moći pohvaliti da si sudjelovala u tome nestašluku možda će baš na koprivama izraslima iz tvojeg mrtvila svoja tijela očvršćivati neki novi revolucionari možda će ti prhut u obliku riže iz tjemena istrebljivati neki novi kambodžanski seljaci zamisli samo to cijela kampućija se hrani tvojom prhuti zamisli da zadaješ truhobolju čitavom jednom narodu zar to nije veliko postignuće za nešto tako besmisleno poput ljudskog života vjeruj mi draga svako zlo bit će jedno tvoje odličje bit ćeš okićena kao snaša jer zlo koje nadolazi nadmašit će čitavu dijalektiku okrutnosti kojoj smo dosad svjedočili bit će svega

MAESTRO NE SMIJE UMRIJETI

nakon što se dvaput pokušao ubiti ministarstvo kulture naredilo je da ne smije umrijeti maestro pod bolničkim jastukom čuva jednu cioranovu knjigu koju lista kada medicinske sestre začore nad svojim goblenima pogled mu se ne zadržava na knjizi već na asparagusu postavljenom u središte bolesničke sobe kako bi upijao negativne misli ali čini mi se kaže maestro da ta biljka ima učinka kao mirisni wunderbaum izvješen usred smetlišta ovo je soba za odvikavanje od pasivnog nihilizma ovdje su zatočili posljednje mainländerove učenike jer u sobu su smješteni isključivo neuspjele samoubojice sve odreda pisci režiseri skladatelji kipari u čija je djela ministarstvo kulture uložilo milijune kuna a koji su pred dovršenje djela odlučili prekinuti život ostaviti ministarstvo samo s deficitom i dadaizmom asparagusa angažirani pisac s kreveta broj šest bacio se s prozora ali baš su se pod njegovim prozorom djeca igrala škole nikad nisu dostigla nebo ostala su ležati na asfaltu miješajući svoju krv s ljepotom sunovrata a on je paraliziran od glave naniže dovezen u tajnu bolnicu priključen na aparate pored njega leži slikar koji je satima stajao uz crni most i analizirao brzinu autobusa na koncu se bacio baš pred onog šofera koji je srušio autobus i sve putnike u provaliju a slikara ostavio na životu tijela su im okićena kao ciganske kočije s tisuću plavih cjevčica piskutanje strojeva podsjeća na zvuk praporčića svakog jutra u našu sobu dolaze muškarci u crnim odijelima nagovaraju nas da završimo svoja djela mi odbijamo mogućnost bilo kakve gradnje bilo kakvog pokreta jer shvaćamo koliko je i najmanji pokret štetan jer jedan potez kistom jedan doticaj pisaće mašine iza sebe može ostaviti iste posljedice kao i skok sa prozora ili bacanje pod autobus sve je to nuspojava jednog pokreta se odričemo ležimo i udišemo alpski miris wunderbauma svedeni na agente disanja uživajući u vlastitoj regresivnoj evoluciji

Drugo poglavlje

LEMURIJA TAJNI RASTER GLAZBE

KUSTOS U FUTURISTIČKOM MUZEJU (za hansa pfitznera)

nakon schönberga glazba je prestala postojati tišina je postala bučno strmoglavljivanje u zvuk u tom svijetu više nema mjesta za skladatelja sada glazbi pristupaju samo obducenti pretili turisti arheolozi proučavatelji starine iz starih partitura pincetom izvlače violinske ključeve zaboravljene harmonije razgledavaju kao urese na hramovima ili možda crve u sarkofagu rashlađenu mrtvačnicu glazbe rado posjećuju futuristi jer je to jedini muzej koji prihvaćaju poznavao sam jednog mrtvozornika koji je tvrdio da je prvi rez na mrtvacu antimetafizički čin zajedno smo držali komad stakla nad tolikim prijesnim trbusima ali nakon svih rezova staklo se nije nijednom zamaglilo nikakva duša nije izišla nikakva valkira nije ušla u ovaj muzej posjetioci dolaze kako bi vidjeli da trik nije uspio svakog vikenda dolazi po nekoliko autobusa avangardnih umjetnika plaćaju ulaznice kako ne bi vidjeli dušu u futurističkom muzeju već deset godina radim kao posljednji kustos po cijele dane moram nepomično sjediti na stolici između dva preparirana glasovira jer ja sam skladatelj koji vjeruje u tonalitet relikta prošlih vremena poput miksolidijske ljestvice oko mene su akvariji u kojima tropske ribe plivaju između potopljenih bisti skladatelja s perikama turisti u akvarije ubacuju notne zapise gledaju kako ih tropske ribe proždiru a na koncu zastanu pred mojim radnim mjestom sadistički izvedu par schönbergovih skladbi na glasovirima uštimanima da bi što preciznije nanijeli bol moram ostati miran modernisti razaraju tonalitet ponavljam si da moram izdržati mjesec dana do umirovljenja ću se povući u seosku kolibu pomiren s tišinom osluškivati dodekafoniju gore

KLAVIRI BEZ ŽICA **(završne riječi predsjednika narodnog suda freislera)**

nestašica je zavládala u posljednjim danima velikog rata puno izdajica u koloni za pogubljenje tek par vješala radi racionalizacije troškova rabimo klavirske strune u našoj pokrajini bilo je puno izdajica nijedan klavir nije pošteđen zvali smo ih klaviri s izvađenim utrobama ljudi su se znali skrivati u njima kada bi započela bombardiranja iz njih ste mogli čuti promukli kašalj ili mitarenje androginih ptića po tipkama su očerupano teturali klaviri su i službeno prestali biti žičani instrumenti postali sinegdoha režima bezvučna bina po kojoj paradiraju zbunjene ptice i dezenteri poludjeli od zvukova bombi u smireno ozuovsko jutro mrzeći sve nokturne zvukove zdušno smo iščupali sve strune koje su se pretvarale u omče zbog nestašice i ja sam ostao bez svog sudačkog čekića pa sam presude donosio udaranjem šake o svoje mrtvo koljeno jer ni stolova više nije bilo optuženika su posjeli na hoklicu a mene u invalidska kolica bez kotača osjećao sam se kao da sjedim na tronu udarao sam mahniti ritam po koljenima iznakaženima mjesečinom čitao sam im kazne i sve ih slao u atelje broj jedan pošto su sve tamnice bile zakrčene morali smo koristiti atelje jedan mi je državni pjesnik rekao da je to i dalje atelje jer je ostao nadsvođen sa trideset šipki na kojima su bili obješeni izdajnici s notnim crtovljem urezanim na vratu državni pjesnik volio je gledati pogubljenja na hoklici sjedi zuri u eksponate u ateljeu jedan čovjek posijedio od mjesečine kao što sam vam i rekao moj suče naši ateljei još uvijek nisu izgubili svoju staru funkciju

GYÖRGY LIGETI USKLAĐUJE METRONOME S PROPALOM REVOLUCIJOM

iščekujući vlastito pogubljenje imre nagy je s povezom preko očiju sjedio u koncertnoj sali osluškajući zvukove dvanaest metronoma pošto su sve policijske postaje mesnice krcate privedenim revolucionarima u cijeloj mađarskoj je ponestalo policijskih postaja pa su nagyja zatočili u jednu glazbenu školu u nagyatádu kao ponavljača godine istjerali su violončelista iz koncertne sale lisicama svezali nagyja za klavirske noge dodirivali tipke kao fenički klinopis ne znajući koja je njihova funkcija pitali su se ta dva aparatčika kakva je veza ove buržoaske naprave i sredstava za proizvodnju ravnateljice su poručile da će izbaciti sve buržoaske instrumente iz škole zamijeniti ih pastirskim frulicama radničkim činelama piskom koji označava kraj radnog vremena u tvornici to je istinska proleterska umjetnost nagy je u svakoj disonanci klavira mogao čuti eho probnog ispaljivanja metaka u dvorištu škole će ovo biti prvo ritualno pogubljenje u socijalističkoj mađarskoj se ne smije dogoditi da streljački vod promaši u to vrijeme podešavao sam jedan metronom zbog loših ocjena iz glazbene teorije sam za prolaznu ocjenu morao nakon svakog sata harmonije popravljati metronom izbačen iz takta zbog mojih glazbenih zamisli jedan pretili partijski funkcionar mi je naredio da donesem još takvih mučila postavili su oko bivšeg premijera dvanaest metronoma nalik na antiapostole prijete mi prstima naređuju da uskladim te kapitalističke naprave s nagyjevim padom moramo napustiti glazbu mašina zamijeniti ju glazbom skladne duše može jedino marksizam sve može jer je jedina ideologija usklađena s esencijom čovjeka pokoravanje nagyja svezana za klavir završava u disonanci otkrićem đavoljeg intervala dva aparatčika prestaju dodirivati tipke u toj koncertnoj sali vjerujem već je odavno izuo opanke ili kako se to već kaže u nagyynyárádu kada ga se dovede pred streljački vod on je već odavno mrtav streljački vod puca u nebo a par pogođenih ptica selica pada na igralište glazbene škole nepropisno neprimjetno nečujno pod teškom migrenom baroknih melodija posljednjeg panonskog čembala smrt se pretvara u jedan sitni glazbeni ukras toliko loše izveden da je i ono malo oborenih ptica ubrzo odletjelo prema jugu nepovrijeđene disonancom podigle su se i odjahale u valhallu a da nisu pokupile duše na igralištu nagy je umro s neizgovorenim riječima transilvanijske romance na usnama ja sam rođen u transilvaniji u dicsőszentmártonu ali to ni u jednom udžbeniku nećete pročitati pred glazbenom školom nadmećući se s baroknom migrenom streljački vod ispaljuje metke vježba za nadolazeće doba ostavlja čudnovate note pred stražnjim vratima škole jednom su zgodom parkirali dva autobusa pred ptičjim rezervatom postrojili vojnike bijesni zapovjednik naredio

da nasumično obaraju ptice nijednu nisu uspjeli ustrijeliti sljedeći put ih neoprane postrojili pred zoološkim vrtom naredili čuvarima da drogiraju tuljane nakon tri serije ispaljenih metaka prostrijelili su tek sedam omamljenih tuljana treba pobjeći iz panonije jer nema gore stvari od osude na likvidaciju pred streljačkim vodom koji te ne može ustrijeliti to je osuda na iščekivanje nagy je umro iščekujući da ga zagrle utople podignu sa školskog igrališta odvedu na jug preko granice preko zaštitne žice čak ni sedam drogiranih tuljana nisu mogli ubiti poème symphonique mora biti skladana aljkavo haićanski baš kao što je streljački vod ciljao opera za stotinu metronoma koja će trajati sve dok se posljednji ne pokvari bilo od metka ili uzaludnog iščekivanja metronomi će izgledati poput drogiranih tuljana ja ću poprimiti držanje umornog zapovjednika voda zapovjedit ću pobijte ih sve a barokni zvukovi će postati tropskiji

OMILJENA CEAUȘESCUOVA SOPRANISTICA

za ceaușescua sam pjevala najljepše rumunjske romance toliko je volio moje izvedbe da je izgradio palaču naroda kako bi uživao u ehu mojeg glasa nije bila politička institucija već operna kuća raskošnija od metropolitana bizarnija od bayreutha bez loža bez partera bez publike su je gradili s naslijeđenom tremom posuđenim cipelama stajala pod jezivim lusterom pjevajući arije s gotičkim kliještima oko sljepoočnica radnici poštuju kretanje mojeg glasa ispunjavaju prostor stupovima stepenicama vazama kako ništa ne bi ometalo protok pjesme sobe izdubljuju da kroz svaku šuplju sljepoočnicu može strujati moj glas pod crnomorskim pejzažima traje ugađanje prostora s mojim sopranom ceaușescu sjedi u svojoj fotelji drži ga u kutiji koju će mi pokloniti na dnu hodnika na kraju dana među skelama bušilicama zaspalim radnicima prenijela svu težinu svu toplinu tijela u glas na dnu hodnika ponestalo mi zraka predao kutiju jedan od onih šarenih grubo ispletenih šalova koje je njegova žena nosila na partijskim sjednicama još uvijek vjerujući u komunizam papa je očuvao vjeru u svetu crkvu zahvaljujući pjevu kastrata još uvijek vjerujući kazao je pod crnomorskim pejzažima zahvaljujući vama znam da će sve dok postoji ova palača sve dok postoji vaš glas postojati i rumunjska mlada i priprosta nisam vodila računa o tome da valja pjevati iz dijafragme jer sam željela učiniti sve kako bih održala socijalizam na životu jednog jutra probudila bez glasa palača naroda bila je puna krezubih divljaka razbijenih porculanskih konja korejskih suvenira izgnana iz operne kuće ponižena nijema promatrala kako nad palačom kruži crveni helikopter noseći u sebi vijest o padu nabrekla bez glasa tražila sam toplinu autoriteta u odbačenom šalu

UZ MOJU SE GLAZBU GRADIO DDR (ponoćni solilokvij hannsa eislera)

s koferom partitura jednom rasklopnom harmonikom u kaliforniji napustio dvanaestttonsku tehniku skladao brechtovske pjesme rekvijeme davorije o radu idealna himna weimarske njemačke trebala je biti mack the knife bisernobijel nož granate tromi tenkovi omče izvještene na tavanima bile su naša svakodnevna dodekafonija tko to uopće želi slušati za vrijeme rata dovoljno je da se prošeeš do prve improvizirane bolnice čut ćeš da se mack vratio u grad okrenuo rimovanim stihovima pamtljivim refrenima zvukovima berlinskih kabareta skladao himnu ddr-a oslobodio macka krivnje bez noža bisernobijelog bez liberalizma i njegova mlađeg brata fašizma stajao je pod ruševinama kao slobodan čovjek gospodin mack bez noža nikad više neće morati ubijati krasti varati oni koji su mu stavili nož u ruke liberalizam i mlađi mu brat fašizam dva svjetleća brata koja po gnostičkom mitu stoje na izvorištu vremena sada se kriju pod ruševinama njuškajući se poput pasa u potrazi za bratskom toplinom drug otto grotewohl traži da osmislim zvuk za dvanaest novih dizala ugrađenih u zgradu vlade čitav ddr izrastao iz moje glazbe semafor za slijepce mora otkucavati u ritmu mojih skladbi ritam toliko zanosan da će zaplesati usred ceste na tren zaustaviti promet s leipzigerstraše drug grotewohl zove svaki put kada se pokvare liftovi moj gudački kvartet svira einheitsfrontlied u prizemlju glazba prati zapuhane članove vlade dok se penju na dvanaesti kat u skladu s pokretima nogu nad bazenom u kojem naše drugarice uvježbavaju sinkronizirano plivanje svira du großes wir naša glazba je bila toliko popularna da je uspavljivala životinje u lajpciškom zoološkom vrtu stasi zatražio da se skladaju tri pjesme u dvanaestttonskoj tehnici putovao istočnonjemačkim gradovima doista se osjećao ponosnim vidio kako se njemačka obnavlja u taktovima naše glazbe jer ona više nije bila moja pripadala je nama svima velikom mi dirigiram iz helikoptera crveni kranovi sjekli sunce buñuelovskom elegancijom srušeni gradovi su bili moje kajdanke a građevinari moji muzički mravi na navijanje nosili smo teški teret nota na leđima bušilice trnokopi plač novorođenčadi novi kablovi oboa željeznice sve to bio je naš orkestar dirigirao nad kupalištima igralištima talionicama partijskim kongresima letio sve do granice sa zapadnom njemačkom gledao njihove zavisne poglede pojedinačne atomizirane anemične oči mogu podići zidove mogu nas ocrnjivati na svojim televizijama ali ne mogu podići dovoljno visok zid koji bi spriječio našu glazbu da prodre do njih na hiljade ljudi preskakalo je zid kako bi došlo na istok slušati besplatne koncerte na gradilištima krovovima tvornica aluminija jedino nas glazba može iskupiti neće vam pomoći granice televizijski tornjevi zapadni akcent

liberalna oholost vaši ljudi svakog dana hrle na istok kod nas nema nezaposlenosti ovdje su svi glazbenici svatko stvara jedan zvuk plivačice dijete koje plače radnik u tvornici turbina partijski komesar koji se zapuhan penje na dvanaesti kat na zapadu sunce se uvijek rađa zaklano među planinama mack nož kao pravi mornar hvata odraz zore u svojoj čakiji uživam u pomisli da naša glazba čitave noći zapadnoj njemačkoj ne dopušta da zaspi to vam je samo dokaz da će naš sistem pobijediti oni se uspinju na dvanaesti kat a mi dirigiramo širokogrudno

KREOLSKE PJESME (sasvim obična latinoamerička diktatura)

u škropionici plutaju kubični kukci su vitraji u kojima se lomi silna svjetlost vode pune šumećih tableta hruštolika duga mi se zadržala pod noktima je još ostalo krhotina boje mrzim bijelim češljem stružem dok ne izmigolji krv spavam da pobjegnem od prašume znojnih boja kukci su svojom egzistencijom zatrovali vodu toliko da ni trepavice ne mogu upiti sve te boje jer tropski kukac taj posljednji ostatak sakralnog na ovom otoku je lakmus papir za mizantropiju pod katedralom zdravo korijenje se puši para prašumskih orgulja smijeh đavla njegove družine prisutan u svakom korijenu u svakoj pari u svakom kukcu uzalud ste zasadili katedralu na ovom otoku čak i brda imaju glomazno korijenje kroz koje struje kreolske pjesme ovdje je svaki dan svetkovina svakog jutra siromašni mesije vode pobunu protiv pretilog guvernera svake večeri guverner sa balkona imperijalne palače poziva pobunjenike na svetkovinu dok kreoli piju plešu pod lampionima kokosa guverner i urotnici sjede pred ventilatorom zajedno smišljaju sutrašnju urotu jer otočni život mora slijediti logiku ekstaze ujutro se slavi pobuna navečer majke prilaze guverneru tražeći od njega da poljubi njihovu djecu u razdjeljke guverneru se to gadi jer su djeca ušljiva i trbusi su im otečeni od gladi i parazita i bočate vode ja sam se došla boriti ali kada sam shvatila da ne pripadam manično-depresivnom ritmu pokvarenih semafora ovog otoka odlučila sam se zabarikadirati u katedrali puštaju glazbu kroz rupe na korijenju kornjače vrište od nesanice si ribam kosu i ribam si prste i ribam si lice svojim bijelim češljem otpornim na tropske boje ribam i krvarim osjećajući po licu te sitne korijene te propagandne tuševe trbuha vrelog od parazita često mi se zna dogoditi da u ponoć dok guverner stoji na improviziranoj pozornici pod svodovima vatrometa počnem na sav glas uzvikivati živio guverner živjela hunta jednom sam čak sanjala kako sjedi za orguljama čeka me u svojem bijelom lanenom odijelu sa lentom trobojnicom slijepljenom za znojna leđa s ostacima vatrometa u kosi

HANNES WADER PJEVA PROLETERSKE PJESME

hannes wader pjeva proleTERSKE pjesme preko novog razglasa u dvanaest kolona napuštaju phnom penh kako bi susreli neiskvarene seljake isti glas prati ih na svakom komadiću puta prema prašumi diskretno sakrivenim budističkim hramovima na čelu svake kolone dvije krave vuku prikolicu na kojoj krklja po jedan zvučnik ukraden iz napuštenih ambasada slušaju istu pjesmu isti glas iste smetnje nakon rada u polju pripreme za političku nastavu jer je angkar izračunao formulu dobrog života prema kojoj je za ispunjen dan potrebno dvanaest sati rada dva sata za objed i šetnju kroz polja riže tri sata političkog obrazovanja i sedam sati sna crveni kmeri tražili su od svakog seljaka da i u snu radi jer je najkvalitetniji onaj san u kojem se kopaju kanali navodnjava polja guli kora s lubanje zemlje rad u snu smatra se dobrovoljnim prekovremenim radom za vrijeme političke škole seljaci su prepričavali svoje snove a učitelj je procjenjivao tko je odradio kvotu onima koji se nisu dovoljno potrudili oduzeo bi jedan i po sat od šetnje i poslao ih da trijebe parazite u blatu a one koji su patili od nesanice poslao bi na strijeljanje totalitarizam otpočinje s kontrolom sna nesanica je dokaz da živimo u diktaturi bojimo se zaspiti kažu kako ne bismo morali sanjati po direktivi zato je nesanica antidržavno djelovanje kambodžanski hramovi su u novoj zemlji kampućiji pretvoreni u kolektivne spavaonice tornjevi u osmatračnice skinuli su sve lijanje u prašumi zamijenili ih žicama zato je glas sa novog razglasa zapetljan u svakom stablu oni su jedini dosljedni pobornici centralnog upravljanja na svijetu jer je čak i glazba diktirana iz zgrade centralnog komiteta ankara svakog dana hannes wader je pjevao proleTERSKE pjesme a pol pot je dremuckao u ležaljci uz gramofon i uljuljkivao se u san osluškujući žamor majmuna u prašumi on je bio jedina osoba u cijeloj kampućiji koja je s radošću tonula u san jer je znao da ga čeka još nedovršenog posla

SIGUR RÓS

islandska glazba je neodvojiva od pejzaža u kojem se izvodi zato svi islandski umjetnici ostanu bez inspiracije jednom kad napuste svoj rodni otok sviraju iste instrumente pjevaju istim glasovima zvuk više nije isti island je glazbalo jedne krhke orgulje s vulkanima i ledenjacima kao cijevima orgulje s polarnom svjetlošću kao cantusom firmusom i litosfernim pločama kao metronomom puls slušatelja i titraj violine usklađeni s brujanjem podzemlja na cijelom otoku nema niti jedne koncertne dvorane jer svako mjesto širom zemlje ima savršenu akustiku od tvornice haringi do planinskih terasa kada nekoliko dječaraca iziđe na pozornicu u keflavíku oni nemaju tremu znaju da je iza njih čitav revijalni orkestar vulkanski tromboni ritam sekcija vrele vode ne raspoznaješ što je potres a što distorzija ne shvaćaš što je u toj buci pirotehnika a što naznaka oluje zato smo moja bivša supruga i ja oputovali na island između polarne svjetlosti i pepela pronašli smo olupinu aviona koji se prije dvadeset godina srušio usred pustopoljine olupina je ostala nedirnuta čak su i tijela putnika ostala u olupini srasla s opustjelim krajobrazom svake večeri sigur rós priređuje besplatne koncerte u tom bivšem avionu zvukovi harfe i gitare miješaju se sa kosturima stjuardesa a propeleri se barem na tren pokrenu rekli su da će svirati svake večeri u znak protesta što se grade talionice hidroelektrane sviraju post rock za mrtvo gledalište i ne zamjeraju putnicima što im ne plješću

MODERNI KONTINENTI MRZE ŽIDOVE (promišljanja arnolda schönberga u los angelesu)

da nisam toliko praznovjeran osmislio bih trinaestttonsku tehniku skladanja jer se grozim broja trinaest morao sam ograničiti svoj revolt na dvanaest tonova uostalom i to je bilo previše za glazbu zamislite samo da sam dodao trinaestu mogućnost otkrio lemuriju zamislite kakva bi tek onda panika zahvatila klasiciste proživio sam svoj život kao ahasver ni na jednom kontinentu se nisam osjećao kod kuće ipak sam ja židov u našoj obitelji nasljeđuje se kob vječnog lutanja zbog smijanja kristu nigdje se ne osjećam dobrodošlim svaki kontinent za židova ima oblik lazareta pogledajte samo europu pirinejski poluotok izgleda poput buknera envera hoxhe on tek rijetke židove propušta u sredozemlje ali već ih na sljedećem koraku čeka apeninska vojnička čizma koja će ih zgnječiti pa čak i ako to prežive na ulazu u egejsko more čeka ih atička hobotnica moderni kontinenti mrze židove shvatio sam da kontinente treba kodirati u note a potom ih razbacati po karti kajdanke onako kako su bili posloženi u eri prije tektonske aktivnosti mlade zemlje sklad je izmišljotina postoji samo kaos uvjeravam vas da je na početku svijeta bilo trinaest kontinenata trinaesti kontinent bio je naseljen isključivo židovima ali onda je potonuo među pretile meduze nakon toga je sklad kontinenata narušen i zato sva moja glazba vrišti jer je moja glazba sjeta za potonulom harmonijom ne krivite mene wagner ju je prvi potopio ostalo mi je samo dvanaest tonova a trinaesti je ton zvuk apokalipse ja nisam uništio glazbu ne zavaravajte se da sam je htio uništiti na kajdanku bih ucrtao trinaesti kontinent ali ja sam toliko praznovjeran da sam svojoj najvećoj operi židovskoj operi moyses und aron oduzeo trinaesto slovo samo kako ne bih isprovocirao bijes židova da sam želio uništiti glazbu nazvao bih je moyses und aaron onda bi se na karti pojavio novi kontinent onda bi na tom kontinentu živjeli violinisti i matematičari jer lemurijska je taj tajni raster glazbe

Treće poglavlje

BRITVE SU JEDINI LAMPIONI U OVOJ TAMI
RAČUNA LI SE TO KAO
PROSVJETITELJSTVO

VOUČJAK HEINRICHA HIMMLERA

prijatelji su mi darovali jednog vučjaka iako nisam imao niti ljetnikovac niti dragocjenosti koje bi vrijedilo čuvati rekli su da je tom aristokratskom psu za vrijeme rata vlasnik bio heinrich himmler ga se morao odreći nakon što je pas napao hitlerovu blondi za vrijeme jednog sastanka na istočnoj fronti nacistički vođe su odlučili da u osvajanje svijeta svi njihovi psi budu povedeni fantazijama o perzijskim kraljevima okuraženi prisustvom arijskih pasa stari vučjak je rado pokazivao oznaku gestapa na šapama bi se ušuljao u moju radnu sobu donio osjećaj smisla prekinuo moju borbu s dijabetičarskim satima je ležao oko mojih papuča sjetno piljio u esesovsku uniformu u ormaru visi zajedno s ostalim uspomenama rukometnom medaljom i ljekarovim receptom za liječenje prve spolne bolesti pobrao sam u sjeniku cijeli život stane u jedan bidermajerski ormar u tuzi starog vučjaka bila je sažeta kolektivna njemačka krivnja posve preuveličana ako se mene pita pse treba razveseliti jednog dana sam odjenuo uniformu obrijao glavu zalijepio pod nos umjetne brkove stavio okrugle naočale kroz koje svijet izgleda drugačije sagledan očima troglodita čaroban svijet u kojem se ne osvrće na zločin svijet bez krivnje i morala svijet okruglih očiju pas me je dočekao s ushićenim lavežom lutali smo po obližnjoj šumici kserkso mi je pred čizme donosio mrtvu perad promatrao sam preciznost ugriza na mrtvim pijetlovima bi bilo dobro da kupim ljetnikovac kako bi se kserkso osjećao korisnim pod starim krovovima smo se tjednima dosađivali očekujući dolazak lopova ili agenata mossada ali nitko nije želio provaliti u naš ljetnikovac nadsvođen hladovinom kserkso je ponovno postao depresivan pokušao se ubiti sklopčan u hladnjaku čekao je smrt kako bih ga izvukao iz krize proveo sam tri dana u najbližem selu oteo nekoliko cigana zaključao ih u sobu s ukradenim zlatnim zubima su nam vlasti pred kraj rata plaćale za djela hrabrosti i žrtve više nisu imale maraka pa su si u nestašici cigani baš namještali zlatne zube u rupe u ustima kada je kserkso utrčao u sobu izgrizao im vratove šaroliko smo proživljavali posljednje dane kserkso i ja mjesec dana trajala bi faza depresije a onda bismo si dopustili par dana ekstaze kada su ciganske kočije s praporčićima napustile obližnje selo počeli smo presretati rumunjske karavane kamiona a kada više nijedan kamiondžija nije želio voziti tim gorskim cestama prokopali smo podzemne kanale svake se noći zavlačili u diskretnu tamu sam obasjavao ljubičastim lampionom kao britvom kserkso je klao stonoge i krtice pomisle li katkad krtice gradeći svoje besmislene građevine na imhotepa i ostale egipatske arhitekture iz katakombi smo izlazili tek ujutro dok bi kserkso spavao ja bih sušio stonoge i od njih pleo čipkasto rublje kakvo je nosila debela greta one noći kada sam vitrini svojih podviga pridodao još jedno odličje osim medalje iz

rukometa par otuđenih zubala nakon što smo istrijebili sve stonoge i podzemne reptile nakon što smo se našli okruženi šutnjom zemlje počeli smo čupati korijenje stabala građevina tornjeva jer svaka stvar pusti korijenje u tlo čak smo pronašli i konac kojim je svevišnji bog bio spojen sa zemljom bog je zapravo mnoštvo šarenih zmajeva koje djeca puštaju u nebo bog je preko djeteta spojen sa zemljom a kserkso i ja smo s radošću otpustili boga zbog nas se nakrivio toranj u pisi zbog nas je potonula venecija zbog nas se raspala jugoslavija kad god vidite neko dijete da u rano ljeto povlači konce koji se gube među oblacima znajte da dijete kontrolira boga jer bog je dječji zmaj a potom se sjetite da svako dijete kontroliramo kserkso i ja toliko smo se navikli na podzemlje da smo se odvikli od vida sada sve percipiramo dodirom dovoljno mi je da dodirnem mrtvu žilu prirode kako bih mogao natjerati dijete da pusti konac iz ruke svakog jutra vraćamo se na opustošenu zemlju umorni od razaranja ja pletem rublje za debelu gretu kserkso spava na mojim papučama mi ćemo živjeti vječno ako tražite dokaz o našem postojanju u predvečerje se zagledajte u svoje cipele kserkso i ja ćemo vam rado razvezati vezice na cipeli jer što nama znači raskinuti još jednu vezu mi smo u tamnu divlju lemuriju ušli samo s britvama računa li se to kao prosvjetiteljstvo

STUDIJE LJUDSKOG TIJELA (za francisa bacona)

svakog utorka mesar ulazi u svoj atelje naivne umjetnosti noseći kovčez pun noževa šiljaka sjekira i raznih drugih kistova jaganjci vise sa kuka a mesar navlači na sebe bijelu kutu koja će biti njegovo slikarsko platno dugo stoji pod eksponatima dodiruje im tijela pitajući se gdje bi bilo najbolje napraviti prvi rez nakon dva sata razmišljanja pomahnitao pred tolikim mogućnostima sav ustrašen pred apsolutnom slobodom mesar iz torbe izvadi crni povez sveže si ga oko očiju podigne šiljak slučajno ga zabije u neko mjesto na jaganjcu tek nakon što ostane bez snage skida povez promatra ekspresionizam koincidencije na svojoj bijeloj kuti čudi se svojem umijeću svaki potez šiljkom jedno je novo otkriće mene nisu toliko privlačila njegova platna koliko njegove skulpture svakog jutra sam promatrao kako iz svojeg ateljea prenosi leševe u mesnici ih prodaje gospođama s punđama nekoliko sam se puta preobukao u gospođu došao u mesnicu samo kako bih ga mogao gledati dok žmireći komada jagnje tek nakon završnog poteza otvorio bi oči začuđenom nad osakaćenošću umjetnine djelo bi mu se toliko svidjelo da bi ga odbio prodati ja sam kupio tek nekoliko kostiju mi je bilo dovoljno kako bih izučio slikarski zanat čuvao sam te kosti pod krevetom divio se njihovoj nasilno dobivenoj ljepoti promatrajući koštane urese razmišljao sam o slučajnoj morfologiji ljudskog tijela mesar kubist me je naučio da je mjesto glave ili trbuha na našem tijelu stvar slučaja trebamo staviti povez preko očiju napraviti par poteza britvom ćemo tek pojmiti sve moguće morfologije tijela kada skinem povez shvatim da čovjeku prsti rastu iz pazuha mu se usta nalaze na lijevom dlanu shvaćam da je to tek jedna od mogućnosti u nizu mogućih anatomija

KINICI ZAMIŠLJAJU APOKALIPSU

sjedi u odbačenoj uredskoj fotelji u sjeni riječkog nebodera izokrenuta slika grada u praznim bocama riječka luka kliješta za orahe on i njegov pas sporazumijevaju se kiničkim jezikom kroz život idu zajedno mrzeći pretjerivanje ne trebaju im čaše mogu piti iz šaka ne treba im kuća u rijeci postoje neiskorišteni mostovi prazni ateljei sjena nebodera progutala sve oko njih nije zamračila paralelogram ulice gdje oni obitavaju zabranivši sjeni da im priđe majsko veče oni žele iskoristiti za parazitiranje još koji tren na besplatnoj toplini pa se dati u potragu za bocama dobro osunčani isticat će se među mnoštvom mrzim te sakupljače zbog njih naš grad neće biti prijestolnica kulture radim u gradskoj upravi svakog dana ih moram promatrati s prozora riječkog nebodera jasan je meni njihov plan oni su se dogovorili da zauzmu svaki most park fontanu u gradu samo kako bi nam se europa smijala to neću dopustiti kao gradski službenik volim svoj grad ne razumijem se baš u kulturu ali ne dopuštam da me se vrijeđa ne želim da nam se stranci smiju zato spašavam rijeku od tih parazita na riđokosoj svjetlosti za prazne boce lijepim krhotine stakla na kontejnere postavljam zamke na iglama sam cijele noći ne spavam jer živim u nenasnoj nadi ću začuti pokoji krik bolje i vrištanje nego da nam se liberalna uljuđena europa smije dobro je dok iščekujem odgađam san samo se nadam da neću usnuti prekasno je čujem praporčice zveckaju za njihovom karavanom ulaze u dnevnu sobu vukući za sobom ukradena kolica iz supermarketa za njima se širi vonj spavanja pod čeličnim mostovima na policama su izloženi brodovi u bocama koje sam izrađivao još od djetinjstva razbijali su brodove krali boce sa polica jer kinici smatraju brod bespotrebnim bocu nužnom porinuće broda izvode tako da brod razbiju o bocu a ne obratno pod policama mog urednog stana već tri noći ne spavam u nenasnoj nadi da ću ih čuti kako jauču sa staklom pod prstima sunčajući se na svojem komadu ulice kliještima ljušte orahe i gledaju u jezgru oraha kao u zmajev mozak začuđeni ljepotom vijuga izvlače boce iz kontejnera zamkama usprkos ljušte ih svojim magičnim kliještima jedan kinik podiže pogled prema mojem urednom uredu smije mi se mrzim kad mi se smiju oni i uljuđena europa potom su produžili do luke vukući za sobom svoja kolica sa praporčićima svoje pakosne pse kao umorne sobove pretvarali su se da nešto piju iz praznih boca u tim obrnutim slikama rijeke vidjeli su potopljen grad propast venecije luku punu slomljenih brodova to je apokalipsa koju oni zamišljaju velika plima nakon koje će oni sa svojim ukradenim kolicima prolaziti pored slomljenih brodova u luci sakupljajući boce

PRIZORI IZ ŽIVOTA TROGLODITA

kada su talibani srušili veliki kip buddhe i u stijeni ostavili mračnu šupljinu družina troglodita napustila je pećine zaputila se u hazaradžat kako ne bi propala hladovina u buddhinim grudima sukladno hijerarhiji matrone su zauzele osunčane sobe u bivšim buddhinim tabanima muškarci su obaranjem ruku riješili pitanje useljenja u sobe s najviše hladovine jer te su sobe bile jamac dokolice matrone su svakog jutra čistile svoj novi dom trijebile paukove s buddhina razdjeljka i spuštale se u pustinju kako bi od prašine heklale pustinjske ruže sve do večeri bi u crnini čučale uz nestalnu pustinjsku cestu prodavajući ruže dine su pomjerale cestu one su fatalistički pratile kretanje pustinje zbog pomicanja ceste često su znale prijeći i državne granice sve dok ih ne bi zaustavili uzbekistanski policajci one ne bi stale pratiti dine muškarci su za to vrijeme dremuckali u svojim hladovinama i žalili se na neudobnost kamena a matrone su se vraćale noću svijetleći od nanosa pijeska vraćale su se s neprodanim ružama ne dajući nikakva objašnjenja a na kritike gdje su do sada one nisu odgovarale jer kako bi im uopće mogle objasniti da je potrebno deset sati da se pješke vrate iz uzbekistana sljedećeg jutra ponovno su sjele pod mokro sunce heklale stolnjake od prašine lomile kamenčiće sve dok ih ne bi reducirale na monade dok su one razbijale atom muškarci su u osunčanim sobama bili toliko lijeni da se cijelog dana nisu pomaknuli tako da im je sunce oprljilo lijevu polutku tijela kada su talibani došli pred stijenu nitko se nije pomaknuo talibani su se zavještovali da neće dopustiti da ova stijena ikad oživi jer ju je naseljavao lažni bog uostalom kakav je to bog koji je nasmiješen i golobrad mrzili su njegov smiješak njegovu smirenost zato su ga i uništili kako bi u praznini vidjeli lice proroka a kako njegovo lice ne smije biti naslikano ili isklesano ostavili su samo obris tijela kao trag krede koji okružuje mrtvaca svatko tko bi se zagledao u taj obris od krede mogao bi samostalno zamisliti kako izgleda bog ili zadnji poslanik zato su pobjesnjeli kada su ugledali desetke nasmiješenih i ravnodušnih muškaraca u hladovini golih trbuha ćelavih glava podsjećali su ih na kipove trogloditi nisu pružali otpor jedni su si lijeno gladili trbuhe drugi su osjećali da im lijeve polutke gore na suncu a treći su nevoljko piljili u muškarce koji su im prilazili s mačetama kada su se matrone navečer vratile iz dalekog tadžikistana noseći kutije pune neprodanih ruža vidjele su mnoštvo mrtvih tijela i nekoliko talibana koji su sjedili uz vatru pekli par uhvaćenih glodavaca jedan je taliban izrezbario frulicu od kosti zasvirao jednu kabulsku romancu matrone su šutke zakopale tijela a potom su na svaki grob postavile po jednu pustinjsku ružu sljedeće su se jutro ponovno spustile do pustinje kao da se ništa nije dogodilo cijelog su dana slijedile cestu koja se pomicala slijedile su je danima tjednima

mnoge su umrle od sunčanice ili žeđi ali preživjele matrone zastale su tek kada su pred sobom ugledale mnoštvo pozlaćenih kipova debeljuškastog čovjeka koji je sav nasmiješen uživao u dokolici u hladovini izgledao je baš poput njihovih muževa samo što su ovome oči bile iskošene matrone su ionako znale da se svojih muževa nikad neće otarasiti

NOVČANICE S MOTIVIMA MEANDRA

sve hrvatske novčanice treba štampati s motivom kniferova meandra jer su te dvije crne linije koje sijeku bijeli kvadrat jedini doprinos hrvatske umjetnosti općoj povijesti uzaludnosti knifer je za cijelog života povukao samo dvije crne linije jer je slikao samo pogranične rijeke bojao se povući treću liniju jer su granice na balkanu već dovoljno zapletene rijeke kudrave i pune čvorova više nalikuju na muholovke nego na rijeke zato sam htio pojednostaviti topografiju balkana podvesti rijeke pod prave kutove potpuno je besmisleno dodati treću liniju jer između ove dvije linije ima dovoljno prostora za smrt ne brinite se uginut će dovoljno ribe udavit će se dovoljno kupaca potonut će dovoljno šlepera dvije okuke rijeke su vam kao dvije udice jedna udica hvata ribe a druga isključivo ljude dvije crne linije otisci su koje tegljači ostavljaju na dunavu kada bi se isušilo dunav kladim se da bismo u riječnom koritu pronašli oklop pretilog vodozemca uvjeren sam da bismo na tom oklopu pronašli samo dvije linije koje se mimoilaze možda je zato i uginuo jer je ostao pregažen pod svim tim tegljačima turističkim brodovima ribarskim čamcima ležao je u mulju kao dušanbe prihvatio svoju ulogu slatkovodnog atlasa potpuno je neumjesno povući treću liniju čak su i dvije previše ribiči sjede uz rijeku povezani su s njom preko smuđa mamca udice žice ribičkog štapa osjećaju rijeku u dlanovima znaju gdje treba baciti udicu sa terase svoje vučedolske vikendice gledam dvije crne dunavske mrtvaje seciram anatomiju dunava i ako zažmirim vidjet ću schwarzwald

SAMOGLASNIK JE ISPAO IZ IMENA SMRTI (piet mondrian promatra snijeg)

1.

djed je odmarao osmijeh u žutoj vodi zato se i nije smijao u snu spavao je snom lovokradice nanizao zaleđene zečeve na štap prebacio ga preko ramena i ostavljao metalne stupice u snijegu u svakom njegovom raskoraku rađa se disonanca snježne krtice špilja puna stalaktita je buchenwald sa izokrenutim dimnjacima stakleni šišmiši umjesto dima objavljuju kraj zimskog lovostaja stavio sam djedovo zubalo u svoja usta i ostavio ugriz u kolaču tada sam shvatio kako izgleda osmijeh jer ja imam kubična usta svaki moj osmijeh je romboidan a svaka rečenica u obliku čilea kada se probudio nije mi mogao prepričati svoje snove jer sam nam zamijenio zubala djed je čučao na kocki usred čileanske pustare a ja sam razgledavao izokrenute dimnjake buchenwalda

2.

u snijegu između crnih stupica za lisice nalazim žute kvadrate shvaćam da su to samoglasnici koji su ispali iz imena smrti jer smrt je kompozicija u plavom crvenom žutom i njezino je ime nekad bilo puno žute boje i bilo ju je užitak glasno oslovljavati

3.

nepostojano a glasovna je promjena
pri kojoj je iz imena smrti ispalo a

POSTANAK KENTAURA

konji leže uz rijeku očiju punih mušica snivaju isti san kao i njihovi privremeni gospodari između njih nema razlike trome leže jedni uz druge pored rijeke kao prevrnuti eskimski kanui konjokradice i konji lubanju uz lubanju jedni drugima krađu toplinu dijele iste krpelje koji skaču sa konjske dlake na ljudske trbuhe toliko su isprepleteni da ostaje nejasno čije je tijelo čije a čak ni krpeljima nije jasno čiju krv piju ionako je istog okusa vjerujem da su tako nastali kentauri iz jednog zajedničkog sna o jedinstvu mesa iz čovjekove čežnje da razgleda ateljee konjskog sna iz čežnje konja za uspravnim hodom gledam ih sa svoje splavi dok si ljuštim noćnu kožu i stara krila zamjenjujem novima odbačeni mačevi izgledaju poput uginulih vodozemaca pospani konji razbacani su kao mrtvački sanduci a cigani konjokradice podsjećaju na strašila zasađena usred groblja kako bi odvrćali ptice rugalice to su vjerojatno oni cigani koji na ukradenim konjima jašu od sela do sela prenoseći pjesme o božanskoj sjeti jer prema legendi transilvanijskih cigana bog pati od samoće i epilepsije zato ne treba čuditi što su i konji i ljudi prezreli oblike koje im je taj samotni epileptičar udijelio ne treba nas čuditi što su odlučili samostalno stvoriti jedno novo tijelo jedno novo biće sintezu prethodna dva promašaja kipari griješe u tome što kaleme brončane kipove narodnih junaka na već isklesane vrance usred gradskih trgova valja postaviti kipove kentaura junake od gipsa valja do te mjere izmiješati sa konjima i sabljama da se više ne raspozna što je tu potkova a što dlan

STAN BRAKHAGE

napravio sam celuloidnu vrpcu od lišća moljaca krpelja i rendgenske snimke vlastitih pluća nikad nisam volio romane kratke priče uvijek su mi bili draži liječnički nalazi enciklopedija kukaca za djecu sebe volim smatrati entomologom duše jer nema razlike između rendgenske snimke ljudske duše i mikroskopske slike moljčeva krila sve vam je to ista zbrka zato nema razlike između drame nagrađene oscarom i promatranja kukaca pod mikroskopom i u kinu i pod mikroskopom vidjet ćete istu strukturu bića iste paralelograme iste spirale iste parazite kada mi je umrla majka rođaci su me zamolili da napravim film o njezinu životu znate bila je medicinska sestra i prevarena žena i uvjerena liberalka a svi moji američki rođaci vjeruju da su takve žene nesuđene hillary clinton vjeruju da treba osnovati fondaciju s njezinim imenom ili snimiti film o njezinim postignućima spojiti snimke na kojima hrani oduzete pacijente sa snimkama na kojima uzaludno iščekuje svoga muža u bademantilu ali ja marim za prikaz ljudske patnje koliko i za vrisak žabe dok je seciraju zato sam i izmiješao prizore iz majčina života s prizorima čerečenja žabe načinio sam krhku filmsku vrpcu od majčinih nalaza a prije nalaza kojim je utvrđeno da ima tumor na želucu postavio sam par mikroskopskih slika žabljeg želuca a rođaci nisu shvatili razliku plakali su nad mrtvom žabom misleći da je majka

FEMINISTIČKA TEORIJA O SEKSUALNOSTI MORSKIH KONJIĆA

svaka perverzna misao posljedica je dosade zato je bog u svojoj samoći odlučio stvoriti svijet tako su nastali morski konjići isključivo kao nuspojava dosade među svim oblicima života meni su morski konjići omiljena bića uz bogomoljke postala sam predsjednica feminističkog instituta za biologiju čitavo smo mramorno predvorje pretvorili u akvarij naselili isključivo mužjacima morskih konjića kolegice u ronilačkim odjelima sjedile na dnu zaljeva među morskim koprivama ježincima danima nepokretno sjedile osjećale kako im po tijelima plaze puževi koralji bolesti pokrenule se kada su osjetile da im na dlanovima leže usnuli mužjaci morskih konjića oprezno izronile utoplile ih donijele u naš institut kada su se mužjaci probudili nisu ni primijetili da se nalaze u posve novoj vodi dva tjedna su se samo lijeno njihali privezani za umjetno bilje kao padobranci fatalisti se prepuštali sili teže djevojke lupkale po staklu ali oni ostajali ustrajni u svojoj tromosti jednog jutra ih zatekle uznemirene tobolci im bili naduti tijela iskrivljena poput violinskih ključeva pred muzičkim rasprsnućem iz tobolaca izlazile na stotine mladih konjića mužjaci se grčili od muke voda je mirisala po dječjem doplatku ja sam plakala od smijeha zamišljajući svog muža s pivskim trbuhom punim mladunčadi svoj doktorat o greškama evolucije napisala sam zureći u akvarij kao što se moglo i očekivati komisija ga je odbila kladim se da su svi članovi bili muškarci s pivskim trbusima

U ATELJEU PUNOM NEDOVRŠENE GLINE (za yasozua masumuru)

mrzimo modernu preziremo progres odbacujemo čitavu evoluciju nakon svitkovaca čovjek je slučajna greška koja se nije trebala dogoditi slijepe bakterije i besmislene alge vrhovne su forme života mi svakim snošajem negiramo modernitet prvo smo zajednički oslijepili potom smo si razlomili noge i vratili se u stanje sirena a na kraju smo si noževima izrezali vratove i stvorili škrge postavši dvodihalice ubrzo smo odustali od jezika sveli komunikaciju na onomatopeju na režanje i njuškanje zato živimo u ateljeu punom nedovršene gline iz koje rastu žilave ruke i gojazne dojke britve su jedini lampioni u ovoj tami poznajemo svijet po dodiru po naboru ili glatkoći znamo koji dio tijela dotičemo ja nosim sjekire a ona trake nakon što nam ja osakatim naše zajedničko tijelo ona ga ukrasi rođendanskim vrpčama i svaki dan nam je imendan klanjamo se pred tijelom svetog sebastijana i ljubimo njegove rane osjećam se ugodno u muzeju pretilih žena kao mužjak u zagrljaju svoje bogomoljke

Četvrto poglavlje
MUZEJI OTUŽNE SMRTI SPOMENICI ŽIVOJ
ZEMLJI

ŠINOBUSI NAD ISLANDOM

dva helikoptera svakodnevno nadziru gnjev islandskih vulkana pepeljaste hunjavice nanijele su milijunske štete avionskim kompanijama islandđani morali na kredit kupiti dva polovna helikoptera opremljena seizmografima kružili nad otokom zajedno s albatrosima očitavali snagu podzemlja islandski šinobusi prikopčani za žice polarne svjetlosti za vrijeme polarne noći šinobusi su izvan funkcije djeca ih rabe kao lunapark nadziranje vulkana prepušteno piscima razumiju tektoniku duše predosjećaju kidanje zemlje na dva dijela kao vlastitu migrenu atlantski je ocean sasvim običan utorak u životu neurotičara islandska je zemlja izrovana u arheološko nalazište u mirnom tresetištu bari rastaljenog opsidijana pronađi hijerogliffe sna nesretnika iz sedamnaestog stoljeća lava izlila spomenike u rigor mortisu ovdje spomenike nemaju kraljevi već lumpenproletarijat besplatan javni lunapark besplatna energija island je lubanja podzemlja nastala višeeonskim taloženjem snova pakla sve morene ribarska naselja vikinške skupštine skromne rezidencije svi oštri ledenjaci naivne ribarske kuće na ovom otoku ne razlikuješ što je stvorio bog a što đavo sve dio jednog pejzaža jedne migrene vlakovi smrti kruže nad islandskim kućama roditelji već odavno zaspali uz krimiče na televiziji zna se da će s djecom sve biti u redu ne boje se niti podzemnih sila niti gnjeva neba žive pod vulkanima kuće im sagrađene na pepelu svih onih spavača koje je u snu nekad davno zatekla crna lavina žuljaju tijela na kostima svojih pougljenih predaka vlak smrti vozi iz husavíka za reykjavík spavaju u istoj onoj pozi su spavali građani pompeja prije nego što su se stvrdnuli u muzejske eksponate island je bio simbioza leda i magme björk i geotermalne energije pompeji su pretvoreni u muzej otužne smrti a island je spomenik struji svijesti zemlje

OPLAKIVANJA U CARACASU SRIJEDOM NAVEČER (bugarštica za Cháveza)

sa žica nad caracasom visi mnoštvo tenisica gledaju ih ćelava djeca s nadutim trbusima bosonoga i glatkih lubanja baš onako kako je izgledao predsjednik u bijeloj kubanskoj ćekaonici kažu da ovdje policajci ne nose oružje već samo krede umjesto pisanja zapisnika venecuelanski policajci po pločnicima crtaju začudne anatomije nalik na baconova tijela po cijele dane kredama crtaju tijela po cestama po trotoarima po noći obilaze svoje ateljee naivne umjetnosti zure u njihovu punoću kažu tijela su se poklopila sa svojim obrisima točno u milimetar kažu da su stvorili kubizam večeras su došli sa satarama mačetama ostavili za sobom tijela nalik na radijatore a smrt je poprimila baš onaj oblik koji smo jutros ocrтали kredom tako su stvorili konkretnu poeziju nakon što diktatoru nismo uspjeli napisati pjesmu o veličini neba nad caracasom neba okićena patikama hodali smo po plažama moj brat i ja mi dva stihoklepca okruženi mnoštvom razbuđenih kornjača pretukli smo sve kornjače na putu od plaže do diktatorove palače shvatili da se nebo nad caracasom ne sastoji od zvijezda u polukrugu već od grozdova tenisica pod kojima ćelava djeca oplakuju opake gangstere jer nakon što gangster upadne u svoj kubićni lijes u pločniku policajci mu izuju tenisice i izvjesje ih na labavim žicama kao praseće polutke a bosonoga djeca skaću skaću skaću do kasno u noć

SJEĆANJE NA OTOK COZUMEL

svjetionik na otoku cozumel ima reflektor od crnog opsidijana isijava tamu privlači andaluzijske brodove noćne leptire utorcima kratkonosi majmuni skaču po razbijenim palubama vješaju se po jarbolu glumeći uspjele proroke ili neuspjele samoubojice mornari plutaju u plićaku domorodačka im djeca rado krađu lica skidaju povez sa glave kapetana broda čačkaju po njegovu oku misleći da je to kompas kada u smiraj dana djeci i majmunima dojadi igra dječak s kompasom na dlanu pokaže prema sjeveru jer će ubrzo na sjeveru svanuti brodolom na otoku ne možete umrijeti dovoljno je slijediti dječaka s kompasom će vas voditi iz starog dana u novo jutro nećete doživjeti nijednu noć potucat ćete se s tom bandom lupeža od brodoloma do brodoloma zaustavljeni u fazi dječastva osuđeni na sitne krađe i nezasitne igre po palubama zlokobnih plićaka hodaju parodirajući krista zahvaljujem moru umjesto neba more još daje nekakve znakove života uvijek nakon što se banda zaputi na sjever jer tek tada mogu uključiti reflektor spustiti tamu na polutku otoka zapadno od prosvijećenog meridijana u suton se plićak ispunio meduzama okružile tijela mornara sakupivši se u noćnom bdijenju oko ljesova cijele noći iz kapetanove mrtve papige se isijava zeleno svjetlo u čučnju pod reflektorom razmišljam kako otoku vratiti svjetlost kao krist ušetao sam u plićak izvadio tucet meduza iz neonske vode ostavio ih na gradelama mjesečine da se osuše kada dođe sljedeća noć meduze su okupirane mrakom kao nadvožnjaci ali su zato moje ruke pune svjetlosti cijele noći sam stajao na svjetioničkom tornju mahao brodovima mahao mahao sve dok me ruke nisu zaboljele trpio ujede noćnih leptira mahao mahao iz daljine sam čuo kako su djeca i majmuni zgnječili grančicu koju sam postavio između noći i dana kako bih se znao sakriti u podrum prije nego što dođu prekoračili su meridijan i bili su sve bliže nisam odustao sa šakama ogubavljenima od leptira sam mahao i mahao stvarajući brazde u noći jutro je već bilo tu

JOŠ JEDNA PROPALA PARADA

promatrao sam daždevnjake u akvarijima i gubavce u napuštenim alejama nikad nisam uspio predvidjeti kada će pasti kiša a nema gore stvari od pokisle parade isplanirane godinu dana unaprijed kažu mi da su se neki seljaci nastanili u otvorenom klizištu podigli kuće od kartona usred klizišta postavili kotlić kažu da su jeli čobanac pjevali starogradske pjesme sve dok ih tlo nije zatrpalo prije nevremena gubavci izlaze na aleju sjedaju na hoklice namaču noge u lavorima ako se približava ciklona možeš ih vidjeti kako upisuju neku poeziju u stabla ulaze u javne parkove vade zelene skalpele iz dugih gaća u tren oka stabla su puna načertanija vojski je potrebno tjedan dana da poruši sva zaražena stabla zato kod nas nema puno parkova a u ono malo preostalih okupljaju se kojekakvi pjesnici ispisujući po korijenju ljuljačkama klackalicama cenzurirane stihove znam da mi se primiče kraj vidim to u očima raskvašenih generala svijet niti ne postoji izvan njihovih očiju stoje pod plavom ceradom još jedna propala parada gubavci se smiju u lavorima punima kišnice samo nebo mi se smije elena gazi vodu ubija vodene buhe krznene sljepiće koji se usplazili po balkonima palače naroda pijem viski ne primjećujući razliku između sjene zapaljenih guma i zidnih tapeta u orijentalnom stilu beživotna kosa rumeni obrazi stopljeni sa plesom sljepića po zidu prava seljančica jedna od onih koji pjevaju uz kotlić to se ne može dogoditi u koreji još se uvijek dobro sjećam svih kontrasta korejskog neba korejskih lepeza toliko su blještale da smo morali nositi sunčane naočale jer to se u koreji ne može dogoditi velim vam drug il sung izda naredbu suncu da zasja i ako ono neće da posluša on ima dvanaest milijuna ljudi koji će se spremno poredati po sivim skelama i mahati žutim lepezama kao zamjena za uskraćenu svjetlost mašu mi stadion kliče na rumunjskom vatromet nad poredanim traktorima vatromet u obliku naših bratskih zastava vatrometi cvjetaju pretvaraju se u naše portrete evo mene evo druga sunga dalekozori peku od količine svjetlosti kako im to uspijeva kakvo je to planiranje vatrometi ispisuju poruke na rumunjskom a helikopteri oblijeću oko njih kao radnici što podrezuju živicu i svi pjevaju i mašu mašu mašu naša su lica treperava jedan mi oblak ulazi u oko helikopteri ga odmah tjeraju mnoštvom pirotehnike kim nikad ljepši gleda odozgo na ovo bijedno đavolje igralište na ove sljepiće posječena stabla klackalice po kojima se penju gubavci ponovno ih čujem kako mi kliču kako mi mašu i čujem pucnjeve u daljini to su vjerojatno vatrometi da oni mašu mašu mašu na sivim skelama pripremili su mi vatromet nad klizištem se puši kotlić ali zašto zastave imaju rupe zašto me umjesto šuma i planina iz središta zastava sada promatraju ljudi s ružnim kapama

MUSSOLINI PROMATRA RIJEKU

kada su na kozali gradili crkvu svetog romualda i svih svetih nisu ni slutili da će dva anđela stražara na ulazu u hram nalikovati mussoliniju nekoliko dana prije dovršetka gradnje svečane mise zahvalnice dva helikoptera doletjela iz rima vukući za svojim sjenama sjene anđela s ćelavim glavama namrštenim pogledima helikoptere pratio roj šiljastih gavrana tako barem kažu svjedoci a svima njima i helikopterima i anđelima i gavranima krila su bila toliko masna glomazna da nad gradom dva dana nije izašlo sunce zbog mržnje novosagrađenih gradskih krovova prema svjetlosti bili su to futuristićki krovovi koji su neprestano mijenjali oblike prezirući tromost ne dopuštajući svjetlosti da se primi za crepove kažu da je sam duce iz jednog od svojih helikoptera nadzirao postavljanje kipova kao što je dioklecijan imao svoj split tako ću i ja imati svoju rijeku postavite ih tako visoko da mogu prostrijeliti pogledom svakog građanina koji se slučajno šeće korzom bez mog dopuštenja u totalnoj državi su i anđeli dio tajne policije promatraju svaki vaš pokret znaju za svaku vašu ilegalnu štampariju ali ih nitko ne zamjećuje jer su isklesani u civilnim haljama kozala će biti naša promatraćnica od tog dana dva ćelava agenta s prezirom promatraju rijeku promatraju svaki vaš pokret i šalju raport u republiku saló iako im nitko još nije javio da je mussolini obješen na milanskom trgu oni su ustrajni u svojoj misiji dva futurista uzdignute brade i sklopljenih ruku promatraju grad

VODIČ KROZ KLAĐENJE U ZIMBABVEU

kada se u zimbabveu održavaju predsjednički izbori kladionice gube milijune dolara jer u zimbabveu nema nogometne lige ni konjičkih utrka ni borba pijetlova iz razloga što nema ni terena ni staja ni pijetlova onda se sirotinja može kladiti samo na predsjedničke kandidate jer zimbabve ne oskudijeva s izborima organiziraju se svakih par godina kako bi se otklonila mogućnost bune a kako na svim izborima uvijek pobjeđuje robert mugabe stopa suicida među kladioničarima se drastično poveća u izbornoj godini svakog jutra možete naći jednog propalog kladioničara obješena za luster usred gradskog trga zapadni imperijalisti koriste te statistike kako bi pokazali da se pred svake izbore povećavaju političke likvidacije to su podvale jer zimbabve je jedina zemlja u kojoj su kladionice u deficitu zato nije ni čudo što pobjeđujem sa osamdeset i pet posto glasova na tih osamdeset i pet posto dolazi tri posto suicida kladioničara ali i dalje je račun u debelom plusu stoga ne vidim u čemu je problem prije početka predsjedničke kampanje sirotinja danima čeka u koloni pred kladionicom iako i ne znaju tko će biti moj protukandidat oni su spremni uložiti sav novac koji imaju na mene iako nitko među njima zapravo nije moj birač ali bez obzira na to oni će tri cijele kovanice sve što su uspjeli uštedjeti od prošlih izbora staviti na mene jer im je to siguran dobitak no kada sam shvatio da bi se na tim kladionicama fino moglo zaraditi prerusio sam se u siromašnu babu ušao u kladionicu i stavio tri prljave kovanice na ime mog protukandidata ostala sirotinja mi se smijala dok sam izlazila vikali su mi da sam zamijenila imena ne zove se on tsvangirai nego mugabe ne budi luda izgubit ćeš sav imetak a kada sam se presvukao javio sam svojim ljudima kako trebaju namjestiti brojeve tsvangirai neka dobije četrdeset i sedam posto a meni daj četrdeset i četiri ma zapravo zaokruži mi na četrdeset i tri a neka ovaj jedan posto budu nevažeći listići da ispoštujemo demokraciju bila je to godina najveće besparice u zimbabveu bila je to jedina godina otkako sam ja na vlasti da su kladionice bile u plusu pravo zlatno doba

KAKO SAM ZAMRZIO SOL

ovdje ne postoji čudno postoji samo čudnije ljudi su se počeli pretvarati u daždevnjake u utorak ih vidim kako guraju tačke a već u petak bi se spojili s kišom i ostavili mi na licu trag pepela mi dobijemo njihovu odjeću koja izgleda glomazno istrošeno kamuflaža za bijedu koju je nosio plećati grbavac ili vodozemac zato ih ja zovem daždevnjacima jer dolaze sa kišom no ja sam prosječan i zato su mi rekli da možda postoji mogućnost da me oslobode ako sve prođe dobro ako sve bude u pozitivu jer sistem ne voli komparativ preživjet će samo onaj koji prihvati taj sistem samo onaj kojem nije nimalo čudno što se ljudi pretvaraju u daždevnjake pristao sam biti jedan od versuchpersonen bilo nas je trideset a liječnici su nas podijelili u tri grupe prva grupa je smjela piti samo slatku vodu druga samo slanu a treća uopće nije smjela piti vodu zatvorili su nas u jednu prozračnu prostoriju i od nas su tražili samo jednu stvar da se sedam puta u danu pojavimo pred liječnicima i popijemo sve što nam oni pruže sretnicima u prvoj grupi otapali su kocke šećera u vodi i nudili im da je piju nama su davali slanu vodu a treća grupa je izgladnjela žedna morala gledati u naše grkljane dok pijemo pljujemo grgljamo iz dana u dan članovi treće skupine su se mijenjali jer su umirali izuzetno brzo često bi se toliko brzo promijenili da ne bih prepoznao niti jednog kolegu a isto tako više nisam mogao prepoznati nikog iz prve skupine jer su se svi udebljali i povratili rumenilo ničim se nisu razlikovali od liječnika koji su im pružali vodu i kocku šećera ja više nisam mogao okusiti sol pronašao sam način da se osladim svake sam se noći iskradao iz svoje sobe i slijedio noćnu čistačicu kada bi ona začorila u hodniku ja bih ukrao vlažne krpe za pranje hodnika i cijele bih noći sisao slatku vodu iz starih krpa nalik na kirgistan kako bih zaboravio na igličast okus soli

OTAC NACIJE JE OBEĆAO DA ĆE DOĆI NA RUČAK

rođena sam u jednom od onih sela gdje su zime oštre gdje nema granice između kokošinjaca i svinjaca gdje po cijele bogovetne dane žene pletu šalove zlu ne trebalo šalova nikad dosta zime nikad dosta žena nikad dosta moj je otac seoski načelnik i povremeni veterinar nakon revolucije uveo običaj da mjesto na čelu stola pri svakom ručku mora ostati prazno jer mi je otac nacije dok smo dizali bunu dao obećanje da će kad sve to prođe doći u moju kuću na ručak na juhu i pečenje odrastala sam pod vođinim pogledom sa slika koje su visjele nad školskim pločama nad trafikama i iznad ono malo lampi promatrao me je čak i u roditeljskoj sobi i u kuhinji i u štali i na tavanu i u seoskom kazalištu za vrijeme svakog ručka bio je prisutan za obiteljskim stolom dok se srkala juha i rezalo pečenje hrskavo baš kako otac nacije najvoli zbog očeva ludila svi smo bili uvjereni da je otac nacije dio naše porodice kad su me u kotaru izabrali za najljepšu djevojku znala sam da ću osvojiti glavnu nagradu znala sam da ću stati pred njega i pozvati ga na ručak u našu kuću jer smo jedino tako mogli izliječiti oca od mahnitosti kada sam ga prvi put vidjela nisam ga prepoznala na portretima i plakatima izgledao je tako staloženo i mudro nad ono malo lampi i nad pločama s formulama za kvadriranje binoma prije udaje otac nacije je došao u kuću baš u vrijeme ručaka otac je rekao znao sam da ćeš doći a otac nacije je odbio sjesti na čelo stola na mjesto koje smo mu čuvali šesnaest godina još od mog rođenja on nikad ne sjedi pod svojim portretom on radije sjedi njemu nasuprot kako bi mu portret mogao čuvati leđa dok on u miru ruča juhu i pečenje

NAKON ŠTO JE ČAROBNJAK IZ OZA PRIKAZAN NA FILIPINIMA REVOLUCIJA JE BILA NEIZBJEŽNA

imelda marcos uplakana sjedi u svojem spremištu za cipele služavke iz mrtvačkih sanduka vade baletne cipelice sibirske papuče albanske cokule borosane ne mogu u cijelom spremištu pronaći ništa nalik na magičnu obuću koju je nosila američka djevojka zbog zavisti imelda marcos je naredila da se *čarobnjak iz oza* ne smije prikazati na filipinima kako se bosonog narod ne bi smijao činjenici da jedna priprosta američka djevojčura iz tamo nekog kanzasaa ima ljepše cipele od prve filipinske dame jer da je narod pogledao *čarobnjaka iz oza* svi bi po izlasku iz kina formirali jednu kolonu zaputili se prema predsjedničkoj palači u manili sve tvornice obuće širom zemlje bi prestale s radom mnoštvo gnjevnih radnika priključilo bi se koloni ne bi se zaustavili sve dok ne bi ugledali imeldu marcos obješenu za noge bosonogu s prljavim tabanima u kojima se odražava sva mržnja neba sav prezir gromobrana nakon svakog gledanja *čarobnjaka iz oza* imelda marcos je po nekoliko sati jecala u spremištu cipela se nekad davno nalazila mrtvačnica je imala toliko cipela a mrtvacima je ionako svejedno leže li u mrtvačnici ili u javnom tresetištu preselila je svoju kolekciju cipela sve svoje borosane sve svoje burmanske sandale u tu mrtvačnicu deložirali su mrtvace iz njihovih ljesova a potom su ljesove iskoristili kao kutije za obuću cipele s potpeticama posebno su se čuvale u bijelim ljesovima za novorođenčad prostor mora biti racionalno iskorišten zato su svi mrtvaci premješteni u javno tresetište starci novorođenčad u međusobnom zagrljaju sa pepelom kad bih samo imala te cipelice bilo bi dovoljno dvaput lupnuti o pod da se izbavim iz mrtvačnice lupnem dva puta i nađem se negdje daleko što dalje od svih ovih nadgrobniha spomenika modi

SPALJUJU AMBROZIJU KAKO ĐAVO NE BI KIHAO

upoznali se na cesti za jagodinu nakon jednog potresa vozio kamion pun zečeva jedan autobus preokrenut naopačke usred razlomljene ceste ona tražila svoju srebrnu ukosnicu prebacio ceradu preko preplašenih zečeva pomogao joj da pronađe ljude u autobusu ugušila jeka pepela mi tražili ukosnicu na koncu pronašli u epicentru potresa autobus već odavno teatar sjena rekla sakrijmo se u njezinoj kući započela kažu naša afera ukrali sve kutije sa zečevima iz kamiona dva mjeseca jeli samo gulaš od zečetine svi dnevnicu izvještavali o misterioznom nestanku mog ja direktori zoološkog vrta naglašavali da nestao ne samo ja već i više od dvije stotine zečeva jelisaveta i ne-ja mi pukli od smijeha čuli kako iz podruma dopiralo skvičanje ono malo preživjelih zečeva na vijestima vidjeli kako djeca ostavljaju vijence pred ulazom u beogradski zoološki vrt vidjeli lica uplakanih roditelja mojeg ja koji novinarki pokazuju slike mene dječaka potom vidjeli gradonačelnika jagodine bijesno uzvikivao da svi ti zečevi trebali biti dovezeni u novi zoološki vrt u jagodini mi umirali od smijeha mi uvijek općili uz dnevnik jedino tako mogli svršiti uz sliku mene dječaka koji plače za zečevima u trenucima krize čak i uz sliku bijesnog gradonačelnika jagodine tada se na televiziji počele pojavljivati slike nepala razrušenog u potresu prizori sukoba u makedoniji jelisaveta rekla da sve to uzrokovala njezine srebrne ukosnice izgleda izgubila jednu u nepalu a drugu prilikom razgleda ohrida a kada se prestali uzbuđivati pred geografskim anomalijama ona predložila da palimo naše tijelo mi prihvatio uvijek na svoja putovanja nosio kutiju šibica drava osijek ona zapalila šibicu spržila nam trepavice kao relikte iz evolucije kazala da evoluciju valja dovesti do kraja valja sanjati otvorenih kapaka sanjati bez trepavica da se ne ublažava noćne more trepavica kroz filter skakavca propušta samo egu podnošljive grozote poput potresa u nepalu prevrnuti autobusa sukoba u makedonijama rekla da bi valjalo ići kroz život kao otpušteni logoraš nesnalažljiv u slobodi koju mu u tolikoj mjeri odjednom dali valjalo bi živjeti ekstremno poput onih logoraša koji se nakon oslobođenja iz logora najeli američke hrane do guše toliko da odmah zaspali umrli pred parkiranim tenkovima tek se uz jelisavetu postaje megalomanom potres u nepalu sukob u makedoniji smrt dvjesto zečeva i trideset putnika sasvim beznačajne sitnice mi bez trepavica shvaćamo kataklizme kao površinu sukoba čiji čvorovi zapetljani negdje duboko u zemlji jedan potres je posljedica kihanja đavla zato jelisaveta zabijala svoje ukosnice u tlo mislila kako će tako začeptiti nazalni kanal koji vodi od đavla do zemlje željelo se riješiti svjetske probleme ali ih samo isprovocirala jedino jelisaveta i mi shvaćamo đavolje muke pakao hladno mjesto đavo neprestano patio od prehlade odbijajući kihnuti sve dok se bol može

trpjeti pa kad kihnuo đavo jecao od muke znao da taj njegov potez sada negdje tamo gore vjerojatno uzrokovao jedan potres za vrijeme cvjetanja ambrozije jelisaveta i mi njezinim ukosnicama kao srpovima sjekli odvratne biljke gorile kao trepavice smrkavalo kroz ušice skakavca koliko se ovim činom čovječanstvu uštedjelo potresa đavo zahvalan crvenih očiju u sramu hunjavice sjedio u paklu susprezao kihanje sve svoje nade položio u nas ne treba se začuditi ako nas se vidi kako palimo ambroziju negdje uz dvotračnu cestu za jagodinu

Peto poglavlje

NULTIH MERIDIJANA IMA ONOLIKO KOLIKO POSTOJI CENTARA MOĆI

IZGRADIO SAM VIKENDICU NA TRUSNOM PODRUČJU

posjećujem gradove uništene u potresima želim gledati kako se grad iznova gradi želim svjedočiti izvlačenju tijela iz smrvljenih nebodera na svakom od tih putovanja shvatim da mi je sama pomisao izgradnje odbojna kartaga nikad ne bi bila tako lijepa da nije potpuno srušena dok sam bio veleposlanik u tunisu svakog sam jutra razgledavao muzej osakaćenosti položio bih glavu na vrat djevojke bez dojke osluškivao njezin glas šuplji punski blues dok traju jutarnja klanjanja kradem stopala lica prste kipovima uhvatili su me dok sam svojoj djevojci od kamena otkidao posljednju dojku želio sam muzičku kutiju njezina glasa uvijek imati uz sebe zato sam degradiran poslali me na haiti na kojem nije bilo niti jednog muzeja niti jednog dokaza o drugom punskom ratu dvostrukim suncima hanibala barke nakon potresa cijela zemlja postala živi muzej svaki čovjek nalikovao jednom od onih kipova bez nogu ili dojki nikad nisam doživio takvo uzbuđenje pri svakom koraku osjećam kako mi glazba podzemlja žari stopala prožima tijelo kao zvuk trakavice više mi nije trebala njezina dojka sada sam samo trebao dotaknuti zemlju i čuo bih blues moje tijelo postalo je seizmograf za nihilizam u pratnji bosonogih vodiča hodao po srušenim potleušama ambasadama arenama za borbe pijetlova predsjedničkim palačama i marljivo bilježio zvukove izgradio sam vikendicu na trusnom području kako bih mogao biti u stalnom dodiru s glazbom sada glazba kontrolira moje tijelo sjednem na pod vikendice i čim se negdje u dubini podzemlja pomakne crv ili nakašlju stanovnici pakla moja desna ruka se aktivira i sama od sebe počne rasipati note po kajdanci kao rossini u bunilu

NAKON ŠTO SE MORE POVUKLO IZ NAŠE DRŽAVE

u svojoj crvenoj bilježnici vodim evidenciju o žrtvama klimatskih promjena more se povuklo iz naše države ostavilo nasukan nered bunkera poluživih dvodihalice morao sam kupiti novu bilježnicu od ljudske vrste su opstali uvježbani trbuhozborci i njihove lutke svake noći obilaze žlijezde lojnice zaljeva lopatama mlate po šahtovima srca zemlje mrze druge forme života žele ostati jedini preživjeli na planetu privlači ih svjetlost uginulih meduza uzbuđuju ih šuplje punde krtičnjaka prolaze pored jarbola izloženih poput albanskih zastava gaze po ono malo svjetlosti što je ostalo u meduzama niz rešetke se spušta dodekafonija lopata omogućava san spavačima u paklu na udobnim fakirskim madracima svake noći preživjeli ljudi gnječe svjetlost u placenti meduze kako se nad besanim paklom ne bi palili fenjeri ja hodam pored tijela vodim svoju evidenciju shvaćam da se ježinci uopće ne razlikuju od dikobraza gdje završava albanija gdje počinje italija novo biće nova moguća anatomija ježobraza upisujem u svoju bilježnicu po dnu jadrana forenzičarskom kredom iscrtavam granice nove države preduhitriti povijest stvoriti državu u obliku paralelograma izbrisati anatomije starih carstava zvukovi njihovih lopata-trbuha gasa lampe nad podzemljem nad šahtovima diže se radosno roktanje iz trbuha živih proizlazi blues više ne postoji robert johnson sada su trbusi rahitične gitare a lutke crnci koji prodaju dušu đavlu

POVIJEST FILATELIJE U PANAMI

najbolji udžbenici o povijesti diktature u panami su filatelistički albumi ja sam se već navikao na vojne pučeve ponekad saznam da se promijenio diktator tek kada kupim poštansku marku uočim da je na njoj odštampano novo lice meni ionako svi oni nalikuju na pogrebneke čosavi vojnici dremuckaju pred ventilatorom poštanski službenik pažljivo štambilja marke kako ne bi uprljao diktatorovo lice ili preko čela udario današnji datum kao binarni bar kod žaluzina dolazak manuela noriega na vlast za nas nije značio ništa novo mi i dalje pazimo što pišemo u dopisnicama službenici i dalje paze da ne udare svetačku auru oko nove predsjednikove glave svaki panamski predsjednik započinje svoju vladavinu posjetom državnoj štampariji uspostava novog režima obilježava se izdavanjem prigodnih filatelija svaka diktatura ima isti životni ciklus sve započne serijom motiva panamskog kanala potom se tiskaju marke s motivima tropskih ptica a onda uslijedi edicija maraka s likom nekog američkog predsjednika kada režim zapadne u krizu tiskanje filatelija se uspori državni dizajneri panično lutaju po čitavoj zemlji kako bi pronašli neki krajobraz neku tropsku pticu neki nepoznati odvojak panamskog kanala nekog skrivenog nacistu ali shvaćaju da su već sve te motive iskoristili za vrijeme prethodnog režima stoga se nemojte čuditi ako na panamskim markama pronađete richarda wagnera ili estonskog crvendaća jer su dizajneri nasumično otvarali enciklopediju glazbe i katalog faune precrtavajući na filatelije prvu sliku koju bi pronašli pred kolaps režima u vremenima kreativne blokade dizajneri bi polupijani ozlojeđeni reakcionarni listali almanah latinoameričkih nacista pomahnitali od sparine odjeka javnih likvidacija gužve u grlu kanala odabrali bi najfotogeničnijeg teutonca iz družbe otisnuli njegovo lice na novoj seriji maraka panamsku povijest historičar radije prepušta dobro upućenom filatelistu ili lovcu na naciste

KUBISTI BI TREBALI CRTATI ZEMLJOVIDE

hrvatska ima oblik kanarinca koji ne može uzletjeti čile ima oblik čakije a uža srbija jakobinske giljotine amerika ima oblik klokana a albanija velikog bunkera da barem sve države imaju oblik kvadrata ili romba onda bi vladao sklad kao na mondrianovim platnima vestfalskim sporazumom sve su države trebale biti postavljene u kompoziciju u crvenoj plavoj i žutoj kubisti bi trebali crtati zemljovide onda se ne bi dogodile greške poput italije mianmara ili mozambika

JOVAN CVIJIĆ OKREĆE ZEMLJOVID BALKANA NAOPAČKE

kada bi ga uhvatila melankolija jovan cvijić bi okretao zemljovide naopačke tada bi shvatio da balkan ima oblik pijetla koji pod svojim krilima čuva jaja kao mladić jovan je pisao konkretnu poeziju ali na koncu se odrekao poezije kako bi postao geograf u službi dvora kralj aleksandar je tvrdio da jovan može prognozirati kada će se aktivirati bilo koje klizište u jugoslaviji tvrdio je da kad položi dlan na kvrgu kalemegdana osjeća ritam dinarida melodiju trakavice brda onog dana kada su kralja ubili vmro i ustaše jovan je položio ruku na šarplaninu osjetio pucanj u svojem tijelu i umro u podnožju planine s rupom od metka u dlanu iz godova procvjetala crna magnolija jovan cvijić nije bio samo geograf već i prorok kralj je njegove anatomije balkanskog poluostrva držao uramljene nad ogledalom gleda ih svakog jutra kada se probudi počeshlja brkove jer brkovi su jedini jamac da će diktatura poživjeti diktatora bez brkova nitko ne shvaća ozbiljno osim u egzotičnim krajevima jer njima tamo daleko ne rastu brkovi već paučine palminog soka pred smrt cvijić se ponovno vratio poeziji balkan okrenut naopačke nalikuje pijetlu peloponez mu je kresta bugarska mu je desno krilo istanbul vršak repa a uža srbija jaje koje grije pod perjem slovenija je stopalo vardar i morava arterije

RAZGOVORI UGODNI NARODA SLAVENSKOG (epizoda iz poglavnikova života u emigraciji)

na podu je ležala karta a oni su šestarom i ravnalom crtali granice svojih imaginarnih država sve do predvečerja su se pokušavali usuglasiti ali na koncu su izmoreni od sunčanice i mlakog viskija pozvali priprostu služavku kojoj je dijete visjelo s dojke poput neke otekline predali su joj šestar ravnalo i kutomjer naredili joj da povuče granicu i prepili jugoslaviju na dva dijela navikla je rukovati noževima kuhačama ušljivom djecom nije znala kako rabiti šestar njih dvojica su već bauljali od sunčanice i viskija nisu ni primijetili služavkinu škrabotinu u taj kasni čas granica im se činila savršeno povučenom izgleda poput oceanske brazde rekao je stojadinović izgleda kao da ju je sam gospod urezao u zemlju rekao je pavelić potom su se odvezli u buenos aires kako bi proslavili sklapanje ugovora dok su prolazili kroz predgrađe pavelić je pokazivao sve zgrade koje je sagradila njegova firma čak su i zastali pred jednom petokatnicom dugo zurili u štrikove za rublje koji su ih podsjećali na bodljikave logorske žice gojazne žene se hladile na balkonima dječaci skakali s krovova na krovove koristeći pokidane ventilatore kao propelere padali u prašinu dizali se krastavi nijedan nije zaplakalo uzeo bi svoj ventilator ponovno se popeo na krov vjerujući jedino prijateljima i svom padobranu mirno stoje u redu pripremajući se za novi pokušaj letenja nad fasadama mlakim nebom zaprljanima otiscima krpenih lopti koje su dječaci svakodnevno napucavali u petokatnicu stojadinović i pavelić su ušli u skučenu tavernu iz koje se širio zvuk bandoneona violine i klavira šutke su pijuckali promatrajući izdrobljeno sunce u groblju ventilatora skakali su i padali i opet skakali dječje sjene sve veće sve crnje u taverni su nadomjestile odsustvo plesača isprovocirale sjetu mamurni iživcirani ljepotom tuđih pejzaža naredili su djeci da nam se maknu sa neba želimo gledati žene na balkonima sunce neuništeno ventilatorima u očnoj jabučici nove noći želimo pod neizvjetrenim nebom razgovarati tu usred argentinske dosade o nekom drugom pejzažu

ABHAZIJSKI BUNKERI ABHAZIJSKE DVODIHALICE (jedan zapis iz knjige dojmova turističke zajednice grada suhuma)

moja supruga i ja smo za desetu obljetnicu rastave odlučili otputovati na dva tjedna u abhaziju turistički vodič kroz kavkaz ističe da nije pametno ulaziti u abhaziju preko gruzijske granice pratit će nas graničari u lovačkim čizmama za vrijeme čitava našeg boravka mi nismo poslušali savjet baš smo željeli da naša obljetnica prođe zamijećeno moja je bivša supruga ponijela vjenčanicu a ja smoking koji sam nosio na dan vjenčanja čim sam je prenio preko praga odnosno granice ona je lice istočkala velom a ja sam umetnuo jedan sunovrat u zupućak sa stražnjeg sjedišta unajmljeni je vladika naglas čitao bračne zavjete pregazili smo jednog galeba dali jednoj prosjakinji par rubalja jer je tvrdila da je taj galeb bio njezino vlasništvo umotala ga je u seljački rubac predala leš spalionici smeća koja stvara vrulje u crnom moru vidjeli smo nasukane brodove vikendice bivših sovjetskih vođa konfuzni staljinov ljetnikovac cijela je zemlja izgledala poput sovjetske inačice kube harmonikaši i violinisti su svirali po olupinama brodova nekoliko generala je igralo jamb za stolom uz more uzavrelo od novih vrulja novih leševa koje crno more razgrađuje u vodeni plin kada smo došli u hotel primijetili smo trojicu graničara poželjeli su nam dobrodošlicu turističke zajednice i rekli kako se ne moramo bojati mi nismo špijuni nego zaposlenici turističke zajednice zaduženi da vas štitimo od gruzijske propagande jer budite uvjereni da ćete na plaži pred kioskom ili u restoranu susresti ljude sa šarenim šeširima koji će vam klevetati našu zemlju cijeli sljedeći dan smo igrali jamb sa generalima graničari su sa plaže potjerali jednog čovjeka sa ljubičastim šeširom djeca su se penjala po zarđalom vrtuljku koji je rastao iz mora kada se već vrtuljak nije želio pokrenuti onda su se kretala djeca skakala su sa sjedala na sjedalo rusi u plićaku su osjećali kako se svakim njihovim skokom jedna sjena nakratko postavi između njihovih tijela i sunca dva starca sprženi do noktiju zavukli su se u hladovinu vrtuljka plivali za sjenama skakača kako bi ublažili otekline na koži generali su nam rekli da ti starci nisu izašli iz vode već četiri dana moja je supruga rekla da si trebaju napraviti kišobrane od meduza bi ih štitili od sunca general je rekao da ti starci žele postati dvodihalice noge su im se već slijepile ostali su bez ljudske kože još samo čekaju da im škrge narastu ali zašto to čine pa gospođo sve vam je to način kako da se prevlada tjeskoba u daljini se ocrtavaju dvije naftne platforme u suton nalikuju žirafama u sadističkom zagrljaju luđačkih košulja dječaci se penju po žirafama starci plivaju za njihovim sjenama usred plaže se grije nasukan brod nekad davno gmaz je pripadao ševarnadzeu a sada je ronilačka škola

generali nam kažu da mladi u abhaziji svi odreda žele biti ronioci vjeruju da tako najlakše mogu pobjeći iz rusije nam dolaze samo turisti i pr stručnjaci za našu turističku zajednicu a pošto iz časti odbijamo preći gruzijsku granicu preostaje nam samo crno more ove plaže naša su kanalizacija za bijeg zato starci žele postati dvodihalice kako bi se naučili disati u vodi zato mi imamo jedini ronilački fakultet na svijetu jer su naši ronioci najveći stručnjaci za bijeg a pogledajte naše dlanove svi mi imamo plivaće kožice među prstima jer kada bombardiranje postane nesnosno ne preostaje nam ništa drugo nego zavući se u crno more je naš bunker i kada bi se ono povuklo iz naše države na dnu biste pronašli mnoštvo bunkera mnoštvo starih dvodihalice kada smo odlazili iz abhazije oglasila se još jedna zvučna uzbuna svi su se bacili u vodu među crne vrulje djeca su skakala nad morem kao pošast skakavaca a generali su nastavili igrati jamb kao i svakog dana nakon turističke sezone u abhaziji će ostati samo generali i šeširdžije rekli su graničari koji su nas otpratili do granice gdje smo u jednoj kabini skinuli smoking i vjenčanicu i posvađali se na mrtvo ime izvrijeđali smo se i potukli a na koncu je svatko šutke otišao na svoju stranu ja prema hrvatskoj ona prema iranu ali sve je to dio našeg rituala uvijek se zakrvimo oko toga koju ćemo zemlju sljedeći put posjetiti posvađamo se samo kako bismo se opet mogli susresti sljedeće godine na jedanaestoj obljetnici naše rastave negdje u pustopoljini usred kazahstana

EUROPA JE CVRČAK NA JEZIČKU AZIJE (crtica o sapamuratu nijazovu iz kratke povijesti megalomanije)

kada je zbog upale pluća prestao pušiti nijazov je zabranio pušenje u cijeloj državi je policija nasumično ulazila u kuće bolnice i vatrogasne domove u potrazi za inkriminirajućim tragovima dima i opušaka pušači iz cijelog turkmenistana bili su prisiljeni okupljati se samo u krematorijima u cvjećarnama su se počele ilegalno prodavati cigarete urne su pretvorene u pepeljare dok su gosti uživali u dimu krematori su na mrtvačkim kovčezima posluživali kavu nijazov je poznat po tome što je preimenovao dane u tjednu i nazvao jednu vrstu kruha po svojoj majci osnovao je odred jezičnih eksperata koji su obilazili divljine turkmenistana i još neimenovanim stvarima ili bićima dodjeljivali imena predsjednikovih djetinjih ljubavi pustinske lisice odsad se zovu svetlana a snježne krtice bit će poznate kao anastazije zato je toliko želio izgraditi zoološki vrt u krasnovodsku jer bi se u njemu našli svi primjerci njegovih djetinjih ljubavi taj će vrt biti obnovljeni sovjetski savez a među mravojede i tapire postaviti ću lenjinovu skulpturu jer lenjin izdaleka doista nalikuje meni i dužnost svakog turkmenca bit će da jednom u godini posjeti zoološki vrt koji će ujedno biti i povijesni muzej neka se uz genezu naše države usporedno postave slike vodozemaca gmazova primata revolucije i evolucije kalendar je najgora tamnica i zato ga valja ukinuti jer kakav je uostalom to sustav u kojem veljača svako toliko mijenja broj dana zato sam ja ukinuo veljaču i umjesto kalendara naredio da se u školama napamet uče logaritamske tablice isto sam tako uveo nove geografske karte prema kojima nulti meridijan prolazi kroz dašhovuz na zapadu kažu da kroz dašhovuz prolazi šezdeseti istočni meridijan ali to je isti onaj zapad koji ne zna koliko veljača ima dana naša djeca uče da je ishodište svijeta u dašhovuzu a na našim novim kartama europa izgleda poput cvrčka na jezičku azijske poput cvrčka na bedru pretile žene one svetlane iz moje mladosti

SUPREMATIZAM

(za kazimira maljeviča)

kameleoni na radiatorima mijenjaju boju ovisno o povećanju topline kamenoresci imaju bijele dlanove obnažuju kameleone ljušte im slojeve kože reducirajući ih na suprematizam linije na koncu od kameleona oстане samo bijeli zarez zar jedino ja vidim patuljast požar u bukvinjoj šumi sisveti su sreli smo svjedoke pričali su o selu s tri urušena mosta paljenje lampiona provociranje je đavla ruke su mu grube kao kamenorescima radne ruke ogrubjele od potpaljenih požara nakon svakog spaljenog sela nožem si ureže po jedan bijeli zarez u dlan kad đavo položi dlan na radiator ruka mu izgleda poput muholovke smrt isijava kroz procjepe na njegove rane slijeće crni stršljen u potrazi za čičkom topline nestaje u procjepu samog sebe

PROLEGOMENA ZA KRATKU POVIJEST MEGALOMANIJE

zdrav megaloman nikad ne prilagođava svoje carstvo kartama on nastoji stvoriti carstvo
šiljasto rascjepkano puno eksklava poluotoka bodljikavih žica glomaznih palača patuljastih
brda carstvo kaotično i nelogično zato su bunkeri envera hoxhe pravi plodovi megalomanije
jer podsjećaju na ježince koji su ostali razbacani po albaniji nakon povlačenja gorskog mora

RHEINGOLD

rijeka ima vjenčanicu od vodenih buha korzet od fosila pazuhe od ježinaca stopala od ognjene zemlje u podzemnoj katedrali čeka mladoženju kaže da će prsten zakletve pristajati algama koje joj rastu iz grudi u plodnom mulju izmiješane sa sirenama žive slijepe bakterije ribe bez tijela ugušene dvodihalice brodogradilišta puna ptica svijet je tek stvoren nitko još nije naučio disati sirene ne znaju čemu im ljudski dijelovi tijela služe peraje su učinkovitije od prstiju ljuske su ljepše od kože svijet je tako mlad da nije izmišljena ni svijest postoji samo jedna rijeka dvodihalice liče na napuštene bunkere envera hoxhe bez zraka pune pijeska pune prekambrijskih grafita bog im ubacuje žetone u škrge ali one ostaju mrtve

dvodihalice su božja konkretna poezija a bubamare su božji kubizam one su kocke za jamb izaslanice slučaja gubavci ih hvataju i provlače im kroz točke svilene žice a potom se okrunjuju tim ogrlicama nad lađama svijetle lampioni koji obasjavaju put lađaru on prevozi samo gubavce i one vrste života koje nisu previše profitirale od evolucije to jest sadnice mušmula nijeme netopire i ljude upozorio sam vas da je taj prsten pupak rijeke upozorio sam vas da je to čep koji drži lađu na okupu ali gubavci su ga izvadili iz dasaka i uslijedila je poplava potonuli smo među sirene i fosile zapleli se u grudne alge u obliku klaonice pune udica svijet je bio mlad a bog je bio dobroćudan ta tko bi tada pomislio da će biti stvoreni svitkovci

Sebastian Antonio Kukavica

Rođen 1992. u Rijeci. Diplomirao politologiju na Sveučilištu u Zagrebu i društvene znanosti na Sveučilištu u Siegeni. Studirao globalne studije na Sveučilištu u Leipzigu te kulturalne studije na Sveučilištu u Coimbri. Trenutačno studira južноеuropske studije na Sveučilištu u Glasgowu i Sveučilištu u Ateni te komparativnu književnost na Sveučilištu u Zagrebu.

Objavio: *Ponoćni zaziv muze* (roman, 2012), *Prepeličji palindrom* (roman, 2013), *Aleatorika disanja* (poezija, 2015), *nakon povlačenja mora na kopnu će ostati samo dvodihalice i bunker* *envera hoxhe* (poezija, 2016), *na samrti, čovjek slon preživjelima prepričava povijest zapadne civilizacije: antimodernizam i pjesma u prozi* (poezija, 2017), *Uganda* (roman, 2020).

Biblioteka elektroRI

knjiga 22

Sebastian Antonio Kukavica

**NAKON POVLAČENJA MORA NA KOPNU ĆE OSTATI
SAMO DVODIHALICE I BUNKERI ENVERA HOXHE**

drugo, izmijenjeno izdanje

© 2021 Sebastian Antonio Kukavica

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2021

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Krešimir Pintarić

Fotografija

Nietjuh / Pixabay.com

Objavljeno

16. kolovoza 2021.

ISBN 978-953-345-925-7 (HTML)

ISBN 978-953-345-926-4 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-345-927-1 (PDF)

ISBN 978-953-345-928-8 (MOBI)

Prvo izdanje

Gradska knjižnica Rijeka, Rijeka, 2017.

**Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Grada Rijeke i Ministarstva kulture
Republike Hrvatske.**